

polonia węgierska

a magyarországi lengyelek havilapja

TRADYCYJNY BAL POLSKI W BUDAPESZCIE

FORUM
POLONIJNE
W OSP

WYSOKIE
ODZNACZENIA
DLA
WĘGIERSKICH
PRZYJACIÓŁ

DZIECIĘCY
KARNAWAŁ
W "BEMIE"

DZIEŃ
BABCI
I DZIADKA
W DOMU
POLSKIM

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

FORUM POLONIJE W SIEDZIBIE OSP NA WĘGRZECH

WĘGRZY ODZNACZENI ZA PROMOCJĘ POLSKIEJ KULTURY - AMBASADA RP W BUDAPESZCIE

WYSTAWA "KRAJOBRAZ TATRZAŃSKI Z JANEM PAWŁEM II" W DOMU POLSKIM

WITAMY

- 3 Pączek a tożsamość narodowa
Agnieszka Janiec-Nyitrai

KRONIKA

- 4 Budapeszt: Forum Polonijne
4 Odznaczenia dla Węgrów za promocję polskiej kultury
5 Magas rangú állami kitüntetések adtak át a Nagykövetségén
5 Tátrai akvarellek
Ijjas Anna
5 Krajobraz tatrzański z Janem Pawłem II
6 "Maryja nauczycielką naszej wiary"
ks. Krzysztof Grzelak TCh.
7 Babcie i Dziadkowie świętowali w Domu Polskim
7 Budapeszt: Obradowała parlamentarna komisja narodowościowa
8 Dziecięcy karnawał w "Bemie"
8 Przywrócenie obywatelstwa polskiego
Andrzej Kalinowski
9 Megint egy lengyel-magyar történelmi könyv
Ijjas Anna
9 Walne zgromadzenie PWSK w Érdzie
10 Krakowskie kolędowanie Chóru św. Kingi z Budapesztu
Piotr Stefaniak
11 Wstępny program oficjalnego Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w Katowicach
12 Budapeszt - Bal Polski 2015
14 Poetyckie spotkanie autorskie w Domu Polskim
15 Veszprém i Tarnów - nowy wymiar współpracy obu miast
Renata Winerowicz Papp
15 Koncert Alexa Szilasiego
17 Közgyűlés Érdén

Z ŻYCIA POLSKIEJ SZKOŁY

- 16 Uczniowie szkoły polskiej w Gödöllő na festiwalu kolęd i pastorałek w Żywcu
Elżbieta Jezierska-Szabó

CO BYŁO, CO BĘDZIE

- 17 Co było, co będzie

NA GRANICY KULTUR

- 18 Stefan Batory i Rzeczpospolita
Dorota Várnai

REFLEKSJE

- 21 Najpiękniejszy dar
Agnieszka Janiec-Nyitrai

Pączek a tożsamość narodowa

Tradycja, dziedzictwo kulturowe, łączność z przeszłością, wspólne korzenie, kultywowanie tradycji, zwrot ku przeszłości... Wszystkie te wielkie słowa i patetyczne zwroty pojawiają się w kontekście zachowywania tożsamości narodowej. Czasem pojęcia te rozmywają się, tracą konkretne kształty i stają się wydumską pozbawioną znaczenia. Ale przecież zachowywanie tradycji nie musi być tylko ciężkim obowiązkiem, który mozolnie dźwigają na swoich barkach kolejne pokolenia.

12 lutego mamy w tym roku Tłusty Czwartek, kiedy to pamiętanie o szeroko pojętej tradycji wcale nie jest takie uciążliwe. Zwyczaj jedzenia tłustych potraw w dniu przejścia zimy w wiosnę sięga starożytności, a Polacy bardzo chętnie go zaanektowali i twórczo rozwinęli. Pączki sławił już w swoim „Żywiecie człowieka pocziwego” Mikołaj Rej. Nasi przodkowie kultywowali tradycję jedząc pączki nierzadkie boczkiem, słoniną i mięsem i popijając je wódką. Dopiero renesans przyniósł wersję pączka znaną do dziś – ciasto drożdżowe smażone w głębokim tłuszczu, z marmoladą w środku.

Nie dajmy więc zagać tej pięknej polskiej tradycji i choć raz w roku, nie licząc kalorii, nawiążmy kontakt z przeszłością i radośnie dajmy się unieść temu smakowitemu obyczajowi. Niech tradycja ta nie będzie pustą wydumką, ale pięknie wypieczonym pączkiem z różną marmoladą konkretnych odniesień do przeszłości w środku.

Agnieszka Janiec-Nyitrai

Farsangi fánk és nemzeti önazonosság

Hagyomány, kulturális örökség, a múlttal való kapcsolat, közös gyökerek, hagyományörzés, visszatekintés a múltba... Ezek a fellelmezhető fogalmak és méltóságtelek szövegrészek a nemzeti önazonosság megőrzéséről szóló szövegkörnyezetben szoktak előfordulni. Időként elmosódnak, elvesztik egyértelmű tartalmukat, és jelentésüktől megfosztott szóbuborékokká válnak. Csakhogy a hagyományörzés nem üresedhet nehéz, áldozatos kötelezettségvállalással, amelyet engedelmesen hordoznak a vállukon az egymást követő nemzedékek.

Vegyük példaként mondjuk a lengyel farsangi fánkot (pączki).

Idén február 12-re esik a torkos (lengyelül zsíros) csütörtök. Ilyenkor a tágabb értelemben vett nemzeti hagyományörzés cseppet sem tűnik megterhelőnek. A zsíros ételek fogyasztásának szokása a télből a tavaszba forduló időszaknak ezen a napján az ókorra vezethető vissza. A lengyelek pedig nagyon szívesen átvették ezt, és alkotó módon továbbfejlesztették. A fánkot már Mikołaj Rej is dicsőítette "A becsületes ember életének igaz képe" című jeles művében. Őseink még sonkával, szalonnával és hússal töltött fánkot fogyasztva és azt vodkával leöblítve ápták a hagyományt. Csak a reneszánsz hozta el a fánk ma ismert változatát – bő forró zsírban kisütött kelt tészta, lekvárral a közepén.

Így hát ne hagyjuk veszendőbe menni ezt a lengyel hagyományt, és legalább egyszer az évben – a kalóriák számolgatását is mellőzve – vállalkozunk fel a múlt örökségét, és adjuk át magunkat örömmel ennek a finom szokásnak. Ne szálljon el a széllel ez a hagyomány pítypangról szétfűjt magvakként, legyen inkább egy gyönyörűen kisült fánk az emlékek rózsalekvárjával töltve.

Janiec-Nyitrai Agnieszka

Budapeszt: Forum polonijne

17 stycznia w Muzeum Węgierskiej Polonii w Budapeszcie odbyło się pierwsze w tej kadencji samorządowe Forum polonijne, zorganizowane przez Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech. Przybyli nań przedstawiciele Polonii z Budapesztu - samorządowcy i szefowie stowarzyszeń, także z Szolnoku, Veszprém, Esztergomu, Nyíregyháza, Dunaújváros i Egeru. Celem Forum było omówienie i skoordynowanie najważniejszych planów działania na rok 2015, w tym przygotowań do zbliżającego się Dnia Polsko-Węgierskiej Przyjaźni i wyjazdu na obchody centralne do Katowic, zastanowiono się, gdzie w tym roku powinny odbyć się obchody święta węgierskiej Polonii - Dnia św. Władysława. Ponadto wiele uwagi poświęcono sprawom opieki socjalnej dla Polonii, a także dyskutowano nad ewentualną potrzebą powołania organizacji non-profit, działającej na rzecz polskiej narodowości na Węgrzech. Prowadząca Forum przewodnicząca OSP, Ewa Rónay poinformowała, że od kilku dni działa nowa strona internetowa OSP www.lengyel-onkormanyzat.hu poświęcona wyłącznie urzędowym sprawom tego samorządu, a niezależnie od tego w dalszym ciągu, wzorem lat ubiegłych, prowadzona jest ogólnopolonijna strona OSP pod adresem: www.polenia.hu.

(b. fot. ZN)

POLÓNIAI FÓRUM BUDAPESTEN

Január 17-én Budapesten, a Magyarországi Lengyelség Múzeumában zajlott a jelenlegi választási ciklus első polóniai fóruma, amelyet az Országos Lengyel Önkormányzat szervezett. Önkormányzati képviselők és egyesületek vezetői érkeztek rá a polónia képviselőiben Budapestről csakúgy, mint Szolnokról, Veszprémből, Esztergomból, Nyíregyházáról, Dunaújvárosból és Egerből. A Fórum célja a 2015-ös évre vonatkozó legfontosabb cselekvési tervek megbeszélése és egyeztetése volt. Többek között áttekintették a közelgő Lengyel-Magyar Barátság Napjára való felkészülést és a Katowicébe való kiutazás ügyének állását; átgondolták, hogy idén hol lenne célszerű megrendezni a magyarországi polónia Szent László napi ünnepségét. Ezen felül sok figyelmet szenteltek a polónia szociális ügyeinek, illetve megvitatták egy – a magyarországi lengyel nemzetiség szolgálatában álló – non-profit szervezet esetleges létrehozásának kérdését. A Fórumot levezető OLÖ elnökhasszony, dr. Rónayné Słaba Ewa tájékoztatta a jelenlévőket, hogy néhány napja már elérhető az OLÖ új honlapja a www.lengyelonkormanyzat.hu címen, melynek tartalma kizárólag csak az OLÖ hivatali ügyeivel kapcsolatos, és ettől függetlenül – a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – továbbra is működik az OLÖ összpóloniai oldala a www.polenia.hu címen.

(b. fot. ZN)

Odznaczenia dla Węgrów za promocję polskiej kultury

Dziesięć wysokich polskich odznaczeń przyznanych przez Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego 14 stycznia w Ambasadzie RP w Budapeszcie wręczył ambasador Roman Kowalski. Odznaczonymi są osoby, które poświęciły się pracy na rzecz promocji polskiej kultury i literatury na Węgrzech oraz umacnianiu pozytywnego wizerunku naszego kraju. Podczas doniosłej i wzruszającej uroczystości Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej odznaczeni zostali: Gábor Attila Bognár, András Csonka, Judit Fóti, László Gőz, Krisztina Jerger, Zsuzsanna Orsolya Kovács, Miklós Mitrovits, Patrícia Pászt, Judit Reiman, László Tapolcai.

(b. fot. b.)

Magas rangú állami kitüntetések adtak át a Nagykövetségén

A magyar-lengyel kapcsolatok fejlesztéséért tett erőfeszítéseik elismeréseként tíz kitüntetett vehette át a Lengyel Köztársaság elnöke által számukra odaítélt magas rangú állami elismeréseket. A Lengyel Köztársaság Érdemrendjének Lovagkeresztje kitüntetését Roman Kowalski, a Lengyel Köztársaság budapesti nagykövete, valamint Katarzyna Sitko, a budapesti Lengyel Intézet igazgatója adta át. Az ünnepségen részt vettek a magyar kormány képviselői, köztük a Külgazdasági és Külügyminisztérium, az Igazságügyi Minisztérium, illetve az Emberi Erőforrások Minisztériumának munkatársai, valamint a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpontjának vezető kutatói. Az ünnepségen szintén jelen voltak a magyar média képviselői. A Lengyel Köztársaságért Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetésben részesült Bognár Gábor Attila, az A38 hajó alapítója, Csonka András, a Liszt Ferenc Zeneakadémia kulturális igazgatója, Fóti Judit tolmács, Gőz László, a Budapest Music Center igazgatója, Jerger Krisztina művészettörténész, Kovács Orsolya Zsuzsanna újságíró, Mitrovits Miklós történész, Pásztor Patrícia, a Krakkói Magyar Centrum alapító igazgatója, Reiman Judit egyetemi oktató és Tapolcai László történész, egyetemi tanár.

(b.)

Tátrai akvarellek

Tátrai tájkép II. János Pállal című akvarellkiállítás nyílt a Lengyel Házban, a kőbányai Óhegy utcában. A megnyitóra január 18-án, délben került sor a lengyel nyelvű szentmise után, a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesületének szervezésében.

Az egybegyűlteket köszöntötte és a kiállítást megnyitotta Molnárné Sagun Zdzisława, a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesületének elnöke. Utána Tadeusz Kurek következett, aki többek között Torunban és Lublinban végezte festészeti, illetve szobrászati tanulmányait. II. János Pálról szólva, aki a lenyűgöző hegyes-völgyes tájképeken többször feltűnik, elmondta, hogy számára a pápa elsősorban egy

ember, egy szerény ember, aki a földön járt és a világot zárandokként járta végig. Ezt követően Marcin Grzelak atya néhány gondolattal zárta a megnyitót, majd felcsendült néhány görög népdal. A lelkes közönség pedig énekkel köszöntötte fel Tadeusz Kurekát, aki néhány nappal korábban ünnepelte a születésnapját.

A Madridból induló vándorkiállítás valóban nem mindennapi látnivaló. Nemcsak azoknak érdemes megtekinteni, akik rendszeresen járnak a Tátrába síelni vagy kirándulni, és az akvarellek előtt nézelődve szívesen felidéznék az emlékeket, hanem azoknak is, akik még soha nem jártak arra. A téli és nyári tájképeken hófödte hegyek és zöldellő völgyek láthatók, kis hegyi kunyhók és fatemplomok, zúgó hegyi patakok és ködbe vesző ösvények, no és nem utolsósorban II. János Pál, aki pápaként is szívesen kereste fel szeretett hazája hegyeit, ahol nemcsak sielt és kirándult, de elmélkedett is. A tájban gyönyörködő arcát jelenítik meg Tadeusz Kurek nagyszerű munkái, melyek február 28-ig tekinthetők meg a Lengyel Házban.

Ijjas Anna

Krajobraz Tatrzański z Janem Pawłem II

18 stycznia w Domu Polskim odbył się wernisaż wystawy akwareli autorstwa polskiego artysty plastyka, Tadeusza Kurka pt. "Krajobraz Tatrzański z Janem Pawłem II". Wystawa ta, będąca swoistą pielgrzymką z Janem Pawłem II po Jego umiłowanych Tatrach, przed Budapesztem prezentowana już była w Madrycie, Ostrowcu Świętokrzyskim (rodzinnym mieście artysty), Sandomierzu, Miami, Wiedniu, Bratysławie, a odwiedzi jeszcze m.in. Orlean, San Juan, Warszawę i Brukselę. W katalogu poświęconym tej niecodziennej ekspozycji czytamy m.in.: "Kolor, kreska, walor, nawet pewna nonszalancja w prowadzeniu pędzla oddają piękno tatrzańskiego krajobrazu i opracowane są przez artystę z precyzją i perfekcyjną wręcz dokładnością. W tym chyba tkwi urok akwarelowego malarstwa Tadeusza Kurka, właśnie na dokładności, atystycznej wrażliwości i pokorze z jaką traktuje naturę". Tadeusz Kurek to artysta wszechstronny. Od ponad 50 lat związany jest z ostrowieckim środowiskiem plastycznym. Jest absolwentem Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Instytutu Wychowania Artystycznego UMCS w Lublinie. Zajmuje się rysunkiem, grafiką, rzeźbą, malarstwem olejnym i akwarelowym. Podczas budapeszteńskiego wernisażu artysta wspominał, iż ok. 30 lat temu przebywał na plenerze malarskim na Węgrzech i wówczas powstało wiele interesujących portretów, a jeden z nich właśnie po 30 latach trafił do pani Danuty Balázsovcis, która to mu wówczas pozowała. Wystawa "Krajobraz Tatrzański z Janem Pawłem II" w budapeszteńskim Domu Polskim czynna będzie do końca lutego br. i stanowi doskonałą inaugurację polonijnych obchodów ustanowionego przez Sejm RP 2015 roku - Rokiem Jana Pawła II.

(b.)

„Maryja nauczycielką naszej wiary”

Pod takim hasłem około 30-osobowa grupa brała udział w dniu skupienia, zorganizowanym 15 listopada przez Koło różańcowe przy Polskiej Parafii Personalnej w Budapeszcie.

Miejscem tego dnia skupienia stała się Bazylika św. Stefana. W jej mury przyciągnęła uczestników obecność ikony Matki Bożej Częstochowskiej, która tu zagościła na stałe staraniem ks. proboszcza, a obecnie biskupa pomocniczego diecezji esztergomo-budapeszteńskiej, ks. Györgya Snella, a także możliwość modlitwy w kaplicy pod wezwaniem św. Jana Pawła II, nieopodal murów bazyliki.

Tak więc w sobotnie przedpołudnie przed godziną dziesiątą uczestnicy dnia skupienia spotkali się w sali konferencyjnej bazyliki na wyższych piętrach za absydą prezbiterium. Dopiero chodząc po krętych korytarzach i klatkach schodowych zaplecza, dostrzec można ogrom budowli i zawilść konstrukcji. Będąc wewnątrz bazyliki, w jej nawie głównej, nie jesteśmy przytłoczeni jej wielkością, dopiero próba ogarnięcia całości daje nam skalę rozmachu i odwagi budowniczych. Te cechy trochę przypominają, oczywiście tylko przez analogię, bazylikę św. Piotra w Rzymie. Jest, rzecz jasna, jeszcze większa i monumentalna, ale dzięki geniuszowi swoich twórców, dla których proporcja poszczególnych elementów w budowlu była naturalną oczywistością, wprowadza nas w świat ducha, który nie przytłoczony może tutaj podziwiać piękno i harmonię.

Wróćmy jednak do naszego spotkania. Na początku powitała wszystkich uczestników pani Bogusława Nojbort-Nagy, przewodnicząca koła różańcowego, wyrażając swoją radość z możliwości przeżycia tych kilku godzin w atmosferze głębszej modlitwy i przygotowania do nadchodzącego adwentu. Początek programu skupienia stanowiła konferencja pt.: „Maryja nauczycielką naszej wiary”. Konferencję wygłosił ks. Krzysztof Grzelak TChr, proboszcz Polskiej Parafii Personalnej w Budapeszcie.

W swoim słowie przedstawił Maryję jako nauczycielkę wiary dla każdego chrześcijanina i dla całego Kościoła. Podstawę takiego ukazania Maryi daje Ewangelia wg św. Łukasza. Trzeci Ewangelista zestawia ze sobą trzy obrazy: zwiastowanie Maryi, nawiedzenie Elżbiety oraz Magnifikat Maryi. Są to obrazy spotkań. Pierwsze jest spotkaniem z Bogiem i Jego słowem. Z tego spotkania wypływa drugie, z człowiekiem. Te dwa pierwsze owocują znów spotkaniem z Bogiem, ale w innych warunkach i w innym kontekście. Staje się ono uwielbieniem Boga. Jest to konsekwencja pierwszych spotkań, bo Bóg ingeruje w życie Maryi. Ona na tę ingerencję przystaje i pozwala. I to jest dla Niej dostrzegalna historia. Widzi, że to wydarzenie, w którym bierze udział, przemienia Jej życie. Maryja przyjmuje Boży plan i na niego odpowiada całym swoim sercem. Z tego przemienia-

jącego spotkania z Bogiem wypływa spotkanie z człowiekiem, do którego pod sercem niesie już Chrystusa. Wiara – spotkanie z Bogiem – owocuje spotkaniem z człowiekiem ku umocnieniu jego wiary. Na przykładzie życia Maryi i my możemy się uczyć, czym jest wiara i ufność Bogu, że to nie tylko przyjmowanie do wiadomości, że może Bóg istnieje. Bóg jest tym, który działa w moim życiu i Maryja nam to ukazuje, co Bóg uczynił w jej historii, a dalej, jak przekazywać radość ze spotkania z Bogiem innym ludziom. Ona również i dzisiaj towarzyszy nam i Kościołowi i prowadzi nas, by nasza wiara była głębsza, a później, by nasze świadectwo było bardziej czytelne.

Po wygłoszonej konferencji nastąpiła dyskusja i pytania, a na zakończenie pierwszej części spotkania odmówiliśmy część różańca odnoszącą się do konferencji, czyli część radosną różańca świętego.

Druga część spotkania to radosna agapa. Przygotowane przez uczestniczkę skupienia, a sponsorowane przez Samorząd Narodowości Polskiej w Óbuda-Békásmegyer, wiktuały, sprawiły, że mogliśmy sprostać podjętym trudom duchowym.

Po umocnieniu naszego ciała podjęliśmy wysiłek ducha. W trzeciej części naszego dnia skupienia przysliśmy przed obraz Matki Bożej Częstochowskiej. Po dłuższej chwili osobistej modlitwy, podjęliśmy modlitwę różańcową rozważając tajemnice zwiastowania. Prosiłiśmy Matkę Bożą o wsparcie dla każdego z nas, o orędownictwo dla naszych rodzin i naszej parafii. Nie zapomnieliśmy o naszej ojczyźnie i o polskich emigrantach rozsiianych po całym świecie. Po tym pokłonie u stóp Matki Bożej, przysliśmy do kaplicy św. Jana Pawła II. Kompozycja kaplicy i jej wystrój nastrojały do modlitwy. Ks. proboszcz zwracał uwagę na ten element osobistej modlitwy. Po chwilach wyciszenia i uspokojenia myśli, nastąpiło wystawienie Najświętszego Sakramentu w przygotowanej monstrancji. Ciało Chrystusa ukazane w białej hostii zaszczęciło nas swoją obecnością.

Pełni skupienia i ciszy przez pół godziny adorowaliśmy Pana Jezusa. Staraliśmy się wytrwać w tej ciszy serca, by wsłuchiwać się w Boży głos, tak jak Maryja. Chcieliśmy iść Jej śladem i rozważać sercem. Te pół godziny minęło bardzo szybko. Dało się odczuć pewne pragnienie, by dalej rozkoszować się Bożą obecnością, to był dopiero początek dialogu serca. Uwieńczeniem dnia skupienia była uroczysta eucharystia sprawowana przez księdza proboszcza. Intencją Mszy św. było umocnienie naszej wiary i wiary całej parafii oraz wszystkich Polaków. Wspólne śpiewy, gorliwe uczestnictwo w modlitwie i radosna atmosfera pomagały nam głęboko przeżyć tę eucharystię i karmić się z pokorą Słowem Bożym i Ciałem Pana Jezusa. Uczestnictwo w tej Mszy św. zapadło nam w serca i podpowiadało, by takie spotkania modlitewne kontynuować. Umocnieni na duchu i pełni wewnętrznej radości zakończyliśmy nasz dzień skupienia, prosząc zarazem Pana Boga o dobre owoce tego dnia w naszym codziennym życiu.

Ks. Krzysztof Grzelak TChr

il. Zoltán Danko

Babcie i Dziadkowie świętowali w Domu Polskim

25 stycznia, po mszy świętej w Kościele Polskim, w Domu Polskim w Budapeszcie Stowarzyszenie Katolików Polskich pw. św. Wojciecha zaprosiło polonijne babcie i dziadków do świętowania. Dzieci z tamtejszego przedszkola pod kierunkiem siostry Anny przygotowały okolicznościowy program, były wierszyki, życzenia i kwiaty, a tym razem szczególnie uroczyste, bo jedna ze znanych polonijnych babć - Alicja Nagy - obchodziła znową "okrągłą" rocznicę urodzin. Czcigodnej Jubilatce, a także pozostałym babciom i dziadkom życzymy zdrowia i radości.

Dzień Babci - święto obchodzone w Polsce od ponad półwiecza zawsze 21 stycznia dla uhonorowania babć. Pomysł powstania święta w Polsce pojawił się w tygodniku "Kobieta i Życie" w 1964 roku. Już rok później święto to zaczął popularyzować "Express Poznański". W roku 1966 również "Express Wieczorny" ogłosił dzień 21 stycznia "Dniem Babci". Później powstała również tradycja obchodzenia Dnia Dziadka, a w Polsce ma to miejsce 22 stycznia.

(b. fot. B.Pál)

il. Zoltán Danko

BUDAPESZT: OBRADOWAŁA PARLAMENTARNA KOMISJA NARODOWOŚCIOWA

29 stycznia w Budapeszcie na swym kolejnym posiedzeniu plenarnym zebrała się parlamentarna komisja narodowościowa, w skład której wchodzi wszyscy parlamentarni rzecznicy narodowościowi. Tym razem do udziału w posiedzeniu zaproszono również przedstawicieli publicznych mediów węgierskich - MTVA - dyrektora generalnego dra Zsolta László Szabó i redaktora naczelną redakcji programów narodowościowych Beatrix Siklósi, którzy poinformowali członków komisji o zmianach dotyczących funkcjonowania redakcji narodowościowych znajdujących się w Segedynie i Pécsu, a także zapewnili, że nadchodzące zmiany polityki kadrowej w MTVA nie dotyczą budapeszteńskiego sztabu telewizyjnego "Rondó", który zajmuje się realizacją programów narodowości ormiańskiej, bułgarskiej, rusińskiej, ukraińskiej, greckiej i polskiej.

Ponadto mówiono m.in. o zmianie (od 15 marca br.) godzin emisji telewizyjnych programów "Rondó" i współpracy MTVA z narodowościami.

Również 29 stycznia członkowie komisji postanowili, że w Narodowej Radzie ds. Zrównoważonego Rozwoju, rzeczników narodowościowych reprezentowała będzie

dr Halina Csúcs Lászlóné (rzecznik narodowości polskiej) i Vera Giricz (rzecznik Rusinów).

(b. fot. K.Barsi)

DZIECIĘCY KARNAWAŁ W "BEMIE"

Wieloletnią tradycją bemowskiego przedszkola jest organizowanie dorocznego balu karnawałowego dla polonijnych dzieci i ich węgierskich przyjaciół. Tak było i tym razem, kiedy to w sobotnie popołudnie 31 stycznia, w salonie zamienionym na salę zabawową, panie przedszkolanki przywitały dzieci wesołą muzyką i łakociami. Zeszło się wielu młodych amatorów karnawałowych rozrywek, a wszyscy tradycyjnie w przebraniu, byli więc rozmaite bajkowe postacie, zwierzątka, motylki, pszczołka, piraci no i oczywiście "najprawdziwsze" królowny. Tańczono, grano, rysowano i bawiono się znakomicie, a wszystko to filmowała ekipa węgierskiej telewizji publicznej, która zapowiedziała, że relację z tego nadzwyczajnego wydarzenia można obejrzeć w programie "Rondó" 19 lutego (pr. 1) o godz. 12.30, albo posłuchać w radiowym "Magazynie Polskim" 7 lutego o godz. 13.30 na falach średnich 873 kHz lub za pośrednictwem strony internetowej: www.mediaklikk.hu

Przedszkole przy Polskim Stowarzyszeniu Kulturalnym im. J.Bema w Budapeszcie istnieje od blisko 15 lat, czynne jest w soboty od godz. 10.00 i obecnie przychodzi do niego 40 dzieci.

(b. fot. b, B. Pál)

PRZYWRÓCENIE OBYWATELSTWA POLSKIEGO

Referat ds. Konsularnych uprzejmie informuje, że osoby, które utraciły obywatelstwo polskie mają prawo do złożenia wniosku o przywrócenie obywatelstwa polskiego przy jednoczesnym zachowaniu obywatelstwa kilku krajów, np. węgierskiego i polskiego.

Wniosek można otrzymać w Referacie ds. konsularnych Ambasady RP w Budapeszcie.

Do wniosku należy dołączyć: dokumenty potwierdzające tożsamość i obywatelstwo (paszport, dowód osobisty), dokumenty potwierdzające zmiany imion i nazwisk, jeśli zostały zmienione, dokument potwierdzający utratę obywatelstwa polskiego i jedna fotografię.

Potwierdzam również, że osoby, którym przywrócone zostanie obywatelstwo polskie - po spełnieniu warunków formalnych - mogą otrzymać polski paszport i dowód osobisty.

Szczegółowe informacje można otrzymać w Referacie - tel: 413 8206 i 413 8208 lub email budapeszt.amb.wk@msz.gov.pl

Andrzej Kalinowski, Konsul RP w Budapeszcie

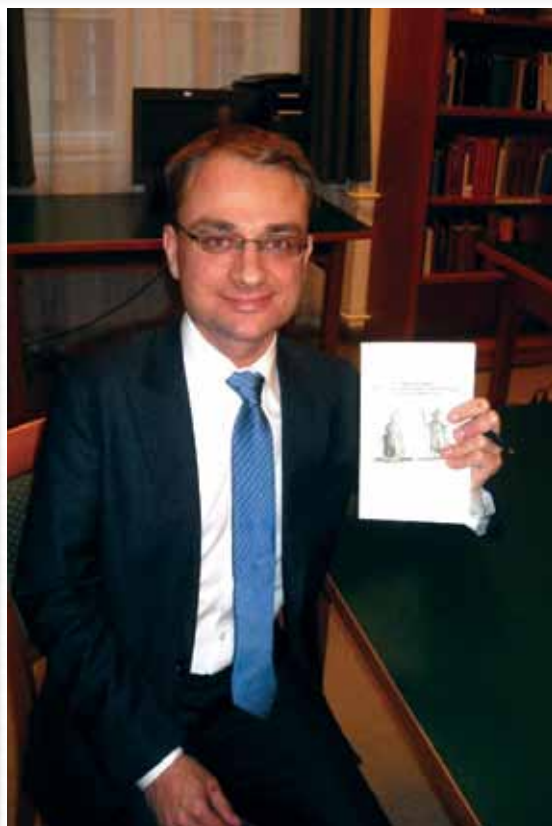
Megint egy lengyel- -magyar történelmi könyv

Újabb remek könyv jelent meg a lengyel-magyar kapcsolatok történetéről, ezúttal Szymon Brzeziński tollából, aki a varsói egyetemen magyar és történelem szakon végzett. Többször tanult ösztöndíjasként hazánkban, és bizonyára sokan ismerik lengyel néptáncos kurzusait is.

A Tanulmányok a 16.-17. századi lengyel-erdélyi-magyar kapcsolattörténet-ről című művet, mely az OTKA Magyarország a kora újkori Európában c. kutatás keretében valósult meg, január 30-án Budapesten, az ELTE-n mutatta be Horn Ildikó habilitált egyetemi docens.

„E könyvben közölt tanulmányok a 16.-17. századi lengyel-magyar, illetve lengyel-erdélyi kapcsolatokat dolgozzák fel. Szó esik a lengyel-magyar határvidék jellegéről és szerepéről, mint ahogy a Kárpátok két oldalán fekvő országok természeti adottságainak az országok közötti viszonyban játszott szerepéről is. Az írások többségének témája két, a kapcsolattörténet különösen gazdag korszakát fémjelző uralkodó — János Zsigmond és Báthory István — kora újkori megítélése és emlékezete, úgy az uralkodási éveikben, mint a történeti hagyomány többértű művelődéstörténeti kon-textusában. Milyen eszközökkel igyekeztek a különböző szerzők az Erdélyi Fejedelemség dinasztikus, történeti legitimációját alátámasztani? Hogyan formálódott Báthory István népszerű történeti alakja, akit ellenfelei közül többen is zsarnoksággal vádoltak, idővel viszont a lengyel közvélemény az egyik legnagyobb uralkodónak tekintette? Hogyan fonódtak össze a lengyel-litván államban az aktuális események kapcsán a magyarokról kialakított pozitív és negatív sztereotípiák? A válaszokat különböző műfajú szövegekben lelhetjük meg: a politikai publicisztikában, alkalmi irodalmi alkotásokban, népszerű és igényesebb történetírásban.” (idézet a könyvből)

Ijjas Anna

Walne zebranie Polsko-Węgierskiego Stowarzyszenia Kulturalnego w Érdzie

7 lutego 2015 r. zebrali się członkowie naszego stowarzyszenia, na szczęście w liczonym gronie, w Bibliotece Miejskiej im. Zoltána Csuki. 50% plus jedna osoba - to warunek ważności walnego zgromadzenia. W zebraniu z 61 członków wzięło udział 41 osób, plus 3 nowe osoby, które wyraziły chęć wstąpienia do naszego grona.

Zgromadzenie jednogłośnie przyjęło sprawozdanie Kláry Megyes Bazsóné - przewodniczącej stowarzyszenia - za poprzedni rok, program zarządu na 2015 rok i sprawozdanie księgowej, Bolla Imréné, o finansach stowarzyszenia.

Wszystkie dokumenty dotyczące finansów stowarzyszenia za 2014 rok zostały przekazane odpowiednim instytucjom. (Stowarzyszenie dodatkowo zamknęło kolejny rok swojej działalności, a to dzięki uzyskanemu wsparciu projektowemu).

Niewielka dyskusja wywiązała się wokół planowanej wycieczki do Polski, na koniec członkowie stowarzyszenia zdecydowali, że celem tegorocznej wyprawy będzie leżący niedaleko od Krakowa Ojcowski Park Narodowy i okolice, jak również inne jeszcze, nieznane członkom cele podróży: Wadowice i Kalwaria Zebrzydowska.

W programie stowarzyszenia znalazły się między innymi: prezentacja książki Miklósa Mitrovitsa „Polak Węgier dwa bratanki”, wyświetlenie filmu o Pieninach, a przy tym spotkanie z grupą filmującą zakątki „dawnych Węgier” – Hazajáro – „odwiedzających dom”.

Członkowie chętnie zapoznają się z przedstawicielami działających na Węgrzech instytucji polonijnych, stowarzyszeń.

Polecamy czytającym niniejszą notatkę stronę internetową naszego stowarzyszenia <http://www.csukalib.hu/index.php?reszleg=LMKE>

Stowarzyszenie jest otwarte jak dla Polaków, tak i dla Węgrów, nie tylko z Érdü. Zapraszamy do współpracy z nami wszystkich, którzy popierają cele stowarzyszenia, do brania udziału w organizowanych imprezach stowarzyszeniowych.

(kmb.)

W ostatnią sobotę stycznia 2015 roku świętujący swoje dziesięciolecie istnienia Chór św. Kingi z Kościoła Polskiego w Budapeszcie, którego patronem jest Stowarzyszenie Katolików Polskich pw. św. Wociecha, pod batutą swego założyciela i dyrygenta, Rostettera Szilvesztra, pokonując śnieżne przeszkody po zimowemu groźnej przełęczy Donovale, zawitał do Krakowa, w gościnne progi misjonarskiego kościoła Matki Bożej z Lourdes przy ulicy Lea, gdzie był podejmowany i goszczony przez szeroko zaprzyjaźniony Chór Mariański i stojącego na jego czele maestra, Jana Rybarskiego. Było to ważne na mapie Krakowa wydarzenie w równej mierze kulturalne, jak i mające na celu pielęgnowanie zażyłości między Polakami i artystami, których życie przebiega po obu stronach Karpat; w Budapeszcie i Krakowie. Wieloletnia osobista przyjaźń oraz współpraca na niwie sztuki Rostettera Szilvesztra i Jana Rybarskiego zaowocowała w ten śnieżny, pogodny zimowy krakowski wieczór sobotni jeszcze jedną inicjatywą wspólnego przeżywania tego co piękne i dobre a także tego, co może łączyć bezpośrednio w codzienności Polaków.

Wieloletnia przyjaźń polsko-węgierska obu dyrygentów stała się przestrzenią, na której było możliwe zbudowanie rzeczywistości, której mogli doświadczyć wszyscy, którzy zechcieli o godzinie 18:30 przybyć do położonej na obrzeżach miasteczka studenckiego kościoła Matki Bożej z Lourdes na Mszę św. Jej liturgiczną oprawę przygotował Chór św. Kingi, który z empyry organowej śpiewał podczas Eucharystii.

Następnie miał miejsce trwający kwadrans mini-koncert kolęd. W poprzedzającym słowie wprowadzenia maestro Sz. Rostetter przywołał początki chóru i jego specyfikę. Tworzą go bowiem węgierscy Polacy, w większości Polki, zgrupowani w Polskiej Parafii Personalnej na Kőbányi w Budapeszcie, oraz Węgrzy, osoby z nimi związane najczęściej węzłem małżeńskim. Nie są to profesjonaliści i śpiewania artystycznego doświadczają dopiero gromadząc się wspólnie na próbach i występach Chóru św. Kingi.

W pięknym, neogotyckim wnętrzu kościelnym słynącym ze wspaniałej akustyki zabrzmiały dźwięki polskich kolęd i jednej pastorałki. Chórzystki w dwóch rzędach i chórzyści w jednym, omal przenieśli zgromadzonych do Betlejem, zwłaszcza tego o góralskim, rodzimym charakterze. W takt melodii i słów pastorałki na Kube, na Maćka i na Kaźmierza poszybowały nasze myśli ku chwilom odległym, do naszych dziecięcych świątowań bożonarodzeniowych, do klimatu szczególnego, intymnego, pięknego i świętego.

W ten wieczór, mimo zmęczenia wielogodzinną podróżą i krótkim snem, odświeżenie odziany Chór zdawał się w pełni swych możliwości wokalnych. Zapal chórzystów był imponujący, a i efekt osiągnięty został niebywały. Szczególną uwagę przyciągnęło nowoczesne opracowanie kolęd przez mistrza Rostettera

Szilvesztra. Doświadczaliśmy naturalnego połączenia klasycznego stylu dawnych, uświęconych tradycją kolęd z nowoczesnością przykrojoną do możliwości wokalnych chórzystów. Opracowanie było bardzo udane, uniknęło dysonansu towarzyszącego zazwyczaj uduźniającym aranżacjom współczesnym. Dało świeży powiew muzycznym doświadczeniom słuchaczy. W pełni też opracowanie wpisało się w muzyczną specyfikę Chóru św. Kingi. Pozwolę sobie na mocno osobista uwagę: od lat mam zaszczyt gościć na próbach i być czasem zapraszany na koncerty Chóru i właśnie w tą ostatnią sobotę stycznia 2015 r.

rozsmakowałem się w muzykowaniu tak drogich memu sercu chórzystów i chylę czoło nad ich ciężką pracą, szlifowaniem talentu wraz z wymagającym, lecz rozkochanym w tym co tworzy naszym wspólnym przyjacielu, dyrygencie Sylwestrze.

Po koncercie w kościele miała miejsce inna, wcale nie tylko duchowa, uczta. Zaprosili nas na nią po staropolsku gościnni Chórzyści Mariańscy wraz z nieocenionym mistrzem, Janem Rybarskim. Wszyscy razem czuliśmy się jak jedna wielka muzykująca rodzina. Usiedliśmy wokół suto zastawionych stołów, gdzie zaserwowano nam wysmienity żurek, a potem były, sałatki, wędlinki, sery, wino, i inne napoje, a potem słodki deser. A wszystko to płynęło z szerokiego serca Chóru Mariańskiego. Były chwile uroczystego, choć familijnego wspominania i wymiany upominków i uprzejmości. Czas miło spędzony szybko mijał i wieczorem chórzyści z Kościoła Polskiego udali się na zasłużony wypoczynek. Noc upłynęła nadspodziewanie szybko i już o poranku Chór św. Kingi udał się w dalszą drogę. Otóż w podkrakowskich Myślenicach odbywał się XXIV Myślenicki Festiwal Pieśni Chóralnej „Kolędy i Pastorałki” w którym Chór św. Kingi wziął udział. Tutaj otrzymał nagrodę specjalną Pani Dyktor Myślenickiego Ośrodka Kultury i Sportu Małgorzaty Anity Werner za kultywowanie polskiej kultury muzycznej za granicą Ojczyzny. Następnie na Mszy św. w Kościele pw. Narodzenia NMP w Myślenicach zaśpiewał parę kolęd. Niestety ze względu na trudne warunki drogowe (mróz, śnieg i oblodzenie drogi) szczególnie w Słowacji, chórzyści musieli udać się w drogę powrotną do Budapesztu i nie mogli czekać na wyniki konkursu.

Chór św. Kingi z Kościoła Polskiego w Budapeszcie zamknął świąteczne, bożonarodzeniowe celebry. Szeroko podzielił się swoim muzycznym postrzeganiem tego świętego czasu z mieszkańcami Krakowa, dawnej stolicy Polski i jej okolicach.

Wyjazd był sponsorowany przez: Magyar Dolgozók Szociális Szövetkezet, Samorządy Narodowości Polskiej w III i XIII dz. Budapesztu, Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech pw. św. Wojciecha.

Piotr Stefaniak

KRAKOWSKIE KOŁĘDOWANIE Chóru św. Kingi z Budapesztu

Wstępny program oficjalnego Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w Katowicach – sobota 21.03.2015

godz. 9.00 – 10.00 - Msza św. w Archikatedrze pw. Chrystusa Króla w Katowicach odprawiana z elementami w j.polskim, węgierskim i łacińskim przez Arcybiskupa Wiktora Skworca i zaproszonych przez niego kapłanów z Węgier. Obecność Pana Bronisława Komorowskiego - Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Pana Jánosa Ádera - Prezydenta Węgier /wstęp wolny/

informacje dodatkowe:

- w pobliżu Archikatedry zostaną podstawione autobusy PKM Katowice dla uczestników mszy św. w celu umożliwienia uczestnikom przejazdu i udziału w uroczystości odsłonięcia pomnika Henryka Sławika i Józefa Antalla Seniora przed Międzynarodowym Centrum Kongresowym

godz. 10.30-11.00 – uroczyste odsłonięcie pomnika Henryka Sławika i Józefa Antalla seniora przez Pana Bronisława Komorowskiego - Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Pana Jánosa Ádera - Prezydenta Węgier – przed budynkiem Międzynarodowego Centrum Kongresowego. /wstęp wolny/ następnie przejście do nowej siedziby Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia

godz. 12.00 – 12.45 – główne uroczystości Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej 2015 z udziałem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Bronisława Komorowskiego i Prezydenta Węgier Pana Jánosa Ádera – miejsce: nowa siedziba Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia. /wstęp po dokonaniu wcześniejszego zgłoszenia i otrzymaniu potwierdzenia rejestracji w Wydziale Promocji UM Katowice, najpóźniej do dnia. 9.03 2015

godz.12.45 – 13.15 – uroczysty koncert w wykonaniu Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach

godz. 13.15 – 14.30 – uroczysty lunch wydany przez Prezydenta Miasta Katowice dla uczestników oficjalnych uroczystości Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej – miejsce NOSPR koniec uroczystości oficjalnych z udziałem prezydentów Polski i Węgier

godz. 17.30 –20.00 -Gala Przyjaźni Polsko-Węgierskiej. Miejsce: Sala koncertowa Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, ul. Ząbcze 3. Koncert w wykonaniu Józsko Brody z gwiazdami polskiej i węgierskiej sceny „World music”, dedykowany miastom polskim i ich miastom partnerskim z Węgier. /wstęp za zaproszeniami potwierdzonymi w Wydziale Promocji UM Katowice do dnia 9.03.2015/

godz. 20.00 – 21.00 – kolacja dla zaproszonych gości Gali

A Katowicében megrendezendő Magyar-Lengyel Barátság Napjának előzetes programja – 2015.03.21, szombat

9.00 - 10.00 – Skworc Wiktor érsek és az általa Magyarországról meghívott papok által lengyel, magyar és latin nyelvű elemekkel megtartott szentmise a Katowice-i Krisztus Király Székesegyházban. Jelen lesz Komorowski Bronisław – a Lengyel Köztársaság elnöke, valamint Áder János – Magyarország elnöke /szabad belépés/

további információk:

- a Székesegyház közelében PKM Katowice autóbuszok fognak várakozni a szentmise résztvevőire, hogy lehetővé tegyék a résztvevőknek az átutazást és a Sławik Henryk és Idősebb Antall József emlékművének avatásán való részvételt a Nemzetközi Kongresszusi Központ előtt

10.30 – 11.00 - Sławik Henryk és Idősebb Antall József emlékművének ünnepélyes avatása Komorowski Bronisław – a Lengyel Köztársaság elnöke, valamint Áder János – Magyarország elnöke által a Nemzetközi Kongresszusi Központ épülete előtt /szabad belépés/ az avatás után áthaladás a Lengyel Rádió Nemzeti Szimfonikus Zenekarának új székhelyébe

12.00 – 12.45 – a 2015. Magyar-Lengyel Barátság Napjának fő ünnepsége Komorowski Bronisław – a Lengyel Köztársaság elnöke, valamint Áder János – Magyarország elnöke részvételével – helyszín: a Lengyel Rádió Nemzeti Szimfonikus Zenekarának új székhelye /a belépéshez előzetes jelentkezés és a regisztráció megerősítése szükséges az UM Katowice Promóciós Karán, legkésőbb 2015.03.09-ig/

12.45 – 13.15 - a Katowice-i Lengyel Rádió Nemzeti Szimfonikus Zenekarának ünnepi koncertje

13.15 – 14.30 – Katowice Polgármestere által megrendezett ünnepi lunch a Magyar-Lengyel Barátság Napja hivatalos ünnepeinek résztvevők számára – helyszín: a Lengyel Rádió Nemzeti Szimfonikus Zenekar székhelye a hivatalos, Magyarország és Lengyelország elnökeinek részvételével zajló ünnepek vége

17.30 – 20.00 – A Magyar-Lengyel Barátság Gálája. Helyszín: Karol Szymanowski Zeneakadémia koncertterme, Żąbcze u. 3. Józsko Broda, valamint a magyar és lengyel „World music” sztárjainak közös koncertje, melyet lengyel városoknak és magyar testvérvárosainak dedikálnak. /belépés az UM Katowice Promóciós Karán legkésőbb 2015.03.09-ig jóváhagyott meghívóval/

20.00 – 21.00 – vacsora a Gálára meghívott vendégek számára

Szczegółowe informacje dotyczące organizacji Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej można znaleźć na stronie www.lengyelonkormanyzat.hu

Na chwilę obecną wyjeżdżają dwa autobusy z Budapesztu i jeden z Miskolca.

RAJZVERSENY

A DMJV Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat 2015 évben rajzversenyt hirdet a dunajvárosi általános iskolák számára „Lengyel magyar barátság 1000 éve” címmel, két kategóriában. 1 kategória: 1-4 osztályosok számára 2 kategória: 5-8 osztályosok számára. A pályázatok beadásának helyszíne: az iskolánként összegyűjtött rajzokat kérjük a városi önkormányzat fsz.-i portáján leadni 2015.03.31-ig.

A pályázatok beadási határideje: 2015.03.31. A pályázatok elbírálásának határideje: 2015. 04.24. A beadandó rajzok max. mérete: A3 formátum. Beadható pályaművek száma: pályázóként egy darab. Beadott rajzok azonosítása: kérjük a rajzok hátoldalán a pályázó nevének, iskolájának, osztályának, rajztanárának illetve lakáscímének feltüntetését. Rajzok elkészítésének technikája: tetszőleges. Az elkészítendő rajzok javasolt témái: a két nép közös történelmi személyei, uralkodói, eseményei (Szent László legendája, akinek lengyel anyukája volt; Szent Kinga -sóbánya legendája; Nag y Lajos, akinek lengyel anyukája volt; Hedvig lengyel királynő; Báthory István erdélyi fejedelem és lengyel király; Bem Apó; „Március 23 Lengyel Magyar Barátság Nap” – A két örökéletű tölgy; stb.) A beérkezett rajzokat autentikus zsűri bírálja el. Minden kategória 1-3 helyezettje díjazásban részesül. A kategóriák díjazottjai automatikusan részt vesznek az országos rajzversenyen is. Kérjük az iskolák rajztanárainak szíves támogatását.

Ewa Modrzejewska DMJV LNÖ elnök

Budapeszt - Bal POLSKI - 2015

Polsko-węgierskie świętowanie ma swoje tradycje. Obecny bal, który odbył się 7 lutego w Budapeszcie, był już czwartym Balem Polskim, a doskonale połączył on tradycję z nowym obliczem kulturowym. Przybyli nań przedstawiciele starszej emigracji oraz osoby reprezentujące nowy nurt przybyszów z Polski. Zwyczajowo wraz z Polonią bawili się Węgrzy - nieocenieni przyjaciele i orędownicy spraw polskich nad Dunajem. Bal zaszczytlił swą obecnością przedstawiciele rządu oraz władz miasta. Obecna była rzecznik narodowości polskiej w Zgromadzeniu Narodowym Węgier dr Halina Csúcs Lászlóné, a także redaktor naczelna redakcji programów zajmujących się m.in. narodowościami w MTVA Beatrix Siklósi.

"Jest dla nas wielkim zaszczytem, że patronat honorowy nad naszym balem sprawują sekretarz stanu ds. narodowościowych w Ministerstwie Zasobów Ludzkich na Węgrzech, Miklós Soltész i ambasador RP na Węgrzech, Roman Kowalski" - podkreśliła otwierając bal jego gospodyni, przewodnicząca Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech, Ewa Rónay. Bal, który odbywał się w sali prestiżowego Hotelu Hungaria w Budapeszcie rozpoczął uroczysty polonez, wystąpiły zespoły z Polski i Węgier: tercet taneczny z Operetki Budapeszteńskiej, który m.in. wykonał żywiołowego kankana. Specjalnie na tę okazję z Polski przyjechał polski aktor, tekściarz, kompozytor, muzyk, członek kabareciarni Zenona Laskowika, znany m.in. z programu "Laskowik i Malicki", Krzysztof Kiełpiński "Chomik", a muzycznie bawiącym się towarzyszył nader profesjonalny polski zespół "Kwarta Czyste'y" z podkarpackiego Brzozowa, zaś całością z dużym powodzeniem kierował najprawdziwszy wodzirej w osobie Adama Berkowicza. Wybrano królową i króla balu. Była też loteria fantowa, z której dochód przeznaczono na wspomnienie leczenia chorej młodej polskiej budapesztenki. W tegorocznym balu uczestniczyło ponad 200 osób, a bawiono się znakomicie niemal do świtania w nadzwyczaj miłej atmosferze.

(b.) fot. ZN

A 2015-ÖS BUDAPESTI LENGYEL BÁL

A közös lengyel-magyar ünnepléseknek megvan a maga hagyománytörténete. A jelenlegi bál – amely február 7-én zajlott Budapesten – immár a negyedik Lengyel Bál volt, és kiválóan egyesítette a régi hagyományokat az új kulturális szokásokkal. Megjelentek rajta az idősebb emigráns nemzedékek képviselői és a Magyarországra az elmúlt években érkezettek egyaránt. Szokás szerint a lengyelekkel olyan magyarok is együtt mulattak, akik igazán jó barátai és kiváló szövetségesei a Duna menti lengyel ügyeknek. A kormány és a város vezetésének képviselői is megtisztelték jelenlétükkel a bált. Ott volt a Magyar Országgyűlés lengyel nemzetiségi szószólója, dr. Csúcs Lászlóné Halina, illetve az MTVA nemzetiségi műsorokkal is foglalkozó szerkesztőségének főszerkesztője, Siklósi Beatrix.

„Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy bálunk tiszteletbeli elnökségét Soltész Miklós úr, az Emberi Erőforrások Minisztériuma nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára és az LK magyarországi nagykövete, Roman Kowalski úr vállalták el” – hangsúlyozta a bál megnyitáskor az est háziasszonya, az Országos Lengyel Önkormányzat elnöke, dr. Rónayné Słaba Ewa. A budapesti Hotel Hungária dísztermében zajló bál ünnepi polonézzal kezdődött. Az est során lengyel és magyar együttesek is felléptek. A budapesti Operett-színház táncnégyese többek között egy igazán életteli kánkánt adott elő. Külön erre az alkalomra érkezett Lengyelországból Krzysztof Kielpiński – művésznévén Chomik – színész, szövegíró, zeneszerző, zenész, aki tagja Zenon Laskowik kabarétársulatának és többek között a Laskowik és Malicki program révén vált ismertté. A bálozóknak az igen kiváló lengyel együttes, a kárpátaljai Brzozówból érkezett Kwarta Czysta szolgáltatta a talpalávalót. Az estet a legjobb műsorvezetők egyike, Adam Berkowicz irányította nagy szakértelemmel. Megválasztották a bál királyát és királynőjét. Tombola is volt, amelynek a bevételét egy budapesti ifjú lengyel hölgy gyógykezelésére ajánlották fel. Idén több mint 200-an vettek részt a bálon és kiváló hangulatban, remekül szórakoztak egészen hajnalig.

(b.)

Poetyckie spotkanie autorskie w Domu Polskim

4 stycznia w Domu Polskim odbyło się pierwsze w Nowym Roku spotkanie autorskie i promocja najnowszego tomiku poezji Jerzego i Wioletty Paruszewskich pt. "Tomiczek", zorganizowane przez Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy.

Autorzy należą do Stowarzyszenia Żyrardowskie Warsztaty Literackie, które działa od 1996 r. i skupia wielu utalentowanych poetów. Państwo Paruszewscy wielokrotnie już przybywali na Węgry i dlatego powstał wydany w 2012 r. polsko-węgierski tomik poezji "Hüség és folyók - Wierne rzeki". Tłumaczami wierszy Jerzego Paruszewskiego oraz moderatorami spotkania byli: dr Csisztay Gizella oraz dr György Mandics.

Spotkanie odbyło się w bardzo dobrej atmosferze, gdyż wiersze odnoszą się do życia codziennego, ludzkich charakterów i zachowań.

(MS)

KRET

Pewien kret, na wyspie Krecie,
Chciał być najmądrzejszy w świecie,
Więc konkretny wydał dekret,
Żeby każdy, kto ma sekret,

Opowiedział mu dyskretnie,
Bo kret lubi wiedzieć świetnie.
Wkrótce życie znał podziemne,
Wszystkie jego strony... ciemne.
Informacja to jest władza,
A kretowi to dogadza,
Gdyż ułatwia (rozumiecie)
Te roboty różne krecie....
Wyczuwając koniunkturę
Kret (choć ślepy) piął się w górę.
W końcu wylał na wierzch kopca,
Gdzie napotkał złego chłopca...
Łatwiej trzymać się w ukryciu,
Niżli na powierzchni w życiu,
A kto o tym zapomina,
Ten wychodzi na kretyna.

(Jerzy Paruszewski)

* *

Świat jest wspaniały
a niekiedy przerażający
Przyroda piękna
Żywioty okrutne
Czasami
miłość uwzniośla
ale i zatracą
Słowa umacniają
ale też i ranią
Człowiek jest

(Violetta Paruszevska)

WAŻNA INFORMACJA

W każdą ostatnią niedzielę miesiąca msza święta w Polskiej Parafii będzie odprawiana za osoby starsze i chore. Komisja ds. socjalnych i wyznaniowych działająca przy OSP organizuje dowóz osób niesprawnych fizycznie. W związku z tym prosimy o zgłaszanie do siedziny OSP (Állomás utca 10, Budapeszt) tych osób, które chcą wziąć udział we mszy świętej.

Veszprém i Tarnów – nowy wymiar współpracy obu miast

Na początku stycznia w „mieście królowych” gościliśmy organizatorów Karpackiego Wyścigu Kurierów z Tarnowa: dyrektora wyścigu - pana Tomasza Wójcika i prezesa Małopolskiego Związku Kolarskiego – pana Marka Kosińskiego. Ten organizowany już od 40 lat wyścig kolarski od minionego roku ma swój etap również na Węgrzech w naszym komitacie, co czyni go dodatkowo wyścigiem Grupy Wyszehradzkiej.

Okrążyła 40. rocznica pierwszego Wyścigu Szlakiem Kurierów Beskidzkich zobowiązuje i organizatorzy czynią starania, by wydarzenie to miało szczególny charakter. Przede wszystkim liczą na bardzo dużo chętnych, z których, zgodnie z przepisami, wybiorą 200 kolarzy rekrutujących się między innymi z bardzo dobrych grup zawodowych Europy Zachodniej. Spodziewają się również 12 reprezentacji zawodowych, w tym oczywiście polskiej.

Tegoroczny wyścig rozpocznie się prologiem w Tarnowie 28 kwietnia. Po przejechaniu trasy do Ciężkowic, a kolejnego dnia z Nowego Sącza do Jabłonki, 1 maja kolarze rozegrają III etap już na Słowacji, by dzień później przejechać z Dohnan do Nowego Mesta nad Vahem w Czechach. Rywalizacja zakończy się w Veszprém 3 maja, w dzień naszego narodowego święta.

Szczególny charakter tegorocznego wyścigu sprawił, że organizatorzy pracują nad wieloma towarzyszącymi mu imprezami o charakterze sportowym, kulturalnym czy gospodarczym. Przed startem w Tarnowie planowana jest uroczysta gala 40-lecia „Kurierów”, trwają też końcowe prace nad książką, która przedstawia historię tej niezwykle kolarskiej imprezy, tak ściśle związanej z Tarnowem.

Znając niespożytą energię dyrektora wyścigu, pana Tomasza Wójcika, nie zdziwiło nas, że oprócz współpracy sportowej planuje on uaktywnić kontakty naszych zaprzyjaźnionych miast w innych jeszcze sferach. Zamierza doprowadzić do współpracy między teatrami obu miast, studentami wyższych uczelni, a także jednostkami gospodarczymi.

Veszprémska Polonia już w zeszłym roku aktywnie włączyła się w obsługę imprez towarzyszących wyścigowi. Nasza polonijna młodzież występowała w roli tłumaczy na konferencji prasowej, pomagała zawodnikom dotrzeć do miejsc zakwaterowania, pokazywała zainteresowanym organizatorom piękne zakątki naszego komitatu. W tym roku nasz samorząd postanowił uczcić zakończenie rocznicowego wyścigu uroczystym piknikiem z udziałem organizatorów, zorganizowanym nad Bałatonem na włościach jednego z naszych Polonusów.

Renata Winerowicz-Papp

Zmarła Pola Rybicka - Toldi

Z żalem informujemy, że 17 stycznia br. w Warszawie odeszła od nas na zawsze wieloletnia działaczka polonijna, członkini Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha oraz Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. J.Bema na Węgrzech, śp. Apolonia Rybicka - Toldi. Miała 82 lata. Tutejsza Polonia miała możliwość symbolicznego Jej pożegnania podczas mszy świętej, która odprawiona zostanie 1 lutego o godz. 10.30 w budapeszteńskim Kościele Polskim (X dzielnica ul. Óhegy 11).

(b.)

Koncert Alexa Szilasiego

14 lutego, w sobotnie popołudnie w salonie Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. J.Bema w Budapeszcie z kolejnym koncertem - na zaproszenie Samorządu Narodowości Polskiej V dzielnicy Budapesztu - wystąpił znakomity węgierski pianista, wybitny przyjaciel Polski i Polaków, honorowy członek "bemowskiej rodziny" Alex Szilasi. Znakomicie wykonany koncert o charakterze edukacyjnym, wypełniła muzyka francuska, węgierska i polska, a otworzył go utwór Claude Debussy'ego "Pagoda", zaś całość ukoronował "Polonez" fis-moll op. 44 Fryderyka Chopina. Jak zapewnił zebranych Alex Szilasi podobne spotkania w przyszłości mogą być kontynuowane.

(b.)

Uczniowie szkoły polskiej w Gödöllő na festiwalu kolęd i pastorałek w Żywcu

Podobnie jak w poprzednich latach tak i w tym roku uczniowie polskiej szkoły w Gödöllő wraz z grupą śpiewaczą „Gingalló” ze szkoły Waldorf wzięli udział w IX Międzynarodowym Przeglądzie Kolęd i Pastorałek w zaprzyjaźnionym mieście Żywcu. Głównym organizatorem imprezy było Centrum Kultury w Żywcu, a projekt był współfinansowany ze środków Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego.

Wyjazd grupa węgierska i uczniowie szkoły polskiej zawdzięczają Samorządowi Narodowości Polskiej w Gödöllő. Z czterech krajów wyszehradzkich w sumie wzięło udział 85 zespołów w 6 kategoriach. Zespoły zaprezentowały swoje kolędy i obyczaje związane z narodzeniem Jezusa. Nasi uczniowie, jak i młodzież węgierska, mogli poznać bogatą kulturę i stroje ludowe nie tylko polskie, ale i krajów sąsiednich. Spośród 85 grup jury główną nagrodę „Grand Prix” przyznała naszej

grupie „Gingalló”, która zauroczyła jurorów i wszystkich słuchaczy czystym brzmieniem wiązanki kolęd i choreografią Zadunajskiego zwyczaju kolędowania tzn. „bölcsőke-járás”.

Po uroczystym rozdaniu nagród nastąpił wieczór integracyjny w restauracji browaru, gdzie przy pysznej kolacji świetnie bawiła się młodzież z czterech krajów. Tu odczuliśmy, że muzyka nie zna granic.

W ostatnim dniu naszego pobytu, w powrotnej drodze do domu, pojechaliśmy do Krakowa, aby naszej węgierskiej i polskiej młodzieży przypomnieć o wspólnej historii. Jeszcze w autobusie mieli godzinę historii na temat wspólnych powiązań. Na Wawelu zwiedziliśmy katedrę Zygmunta, grób Batorego i św. Jadwigi. W czasie zwiedzania nasi uczniowie mogli się pochwalić znajomością języka polskiego, byli świetnymi tłumaczami.

Po powrocie nasza młodzież jeszcze długo nuciła polskie i węgierskie kolędy.

Mam nadzieję, że także i w przyszłym roku pojedziemy do Żywca.

dr Elżbieta Jezierska - Szabó

Közgyűlés Érden

Megtartotta éves közgyűlését az Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület. A Csuka Zoltán Városi Könyvtárban 2015. február 7-én gyűltek össze az egyesület tagjai, szerencsére szép számmal. A határozathozatalhoz szükséges 50 % + 1 fő messze megvolt, hiszen 41 tag megjelent a tavalyi fizető 61 tagból. De nem csak ennyien voltunk, mert 3 új tagunk is részt vett az ülésen.

Az egyesület elnöke, Bazsóné Megyes Klára ismertette a vezetőség által össze-

állított szakmai beszámolót, a 2015. évi programtervet és költségvetést, mindezt ellenszavazat nélkül elfogadta a közgyűlés. Ugyancsak elfogadta Bolla Imréné könyvelő pénzügyi beszámolóját, amelyet így már küldhet az egyesület a bíróságra. (A pályázatok révén pozitív mérleggel zárt egyébként az egyesület.)

Kisebb vita alakult ki a lengyelországi kirándulás célpontja körül, végül a tagság úgy döntött, hogy idén a Krakó közelében levő Ojcówi Nemzeti Parkot és környékét látogatják meg, de más célpontok (Wadowice, Kalwaria Zebrzydowska) is lesznek a programban.

A szakmai programban szerepel még

könyvbemutató (Mitrovits Miklós: Lengyel-magyar „két jó barát”), valamint találkozó a Hazajáró csapattal a pienyn-i filmjük kapcsán. A vezetés szeretné, hogy a tagság megismerkedjen az országos lengyel szervezetek, képviseltek, intézmények munkájával is.

Érdemes meglátogatni az egyesület oldalát a könyvtár honlapján: <http://www.csuka-lib.hu/index.php?reszleg=LMKE>

Továbbra is várjuk azon lengyel és magyar honfitársaink jelentkezését (nemcsak Érdről), akik kedvet éreznek a programjainkhoz, egyetértenek céljainkkal.

BMK

CO BYŁO?

- * W dniu 4 stycznia w Domu Polskim w Budapeszcie odbyło się spotkanie z polskimi pisarzami, literatami oraz promocja książki pt. „Tomiczek”.
- * W dniu 10 stycznia w siedzibie PSK im. J.Bema w Budapeszcie odbył się koncert noworoczny w wykonaniu młodej peszteńskiej śpiewaczki polskiego pochodzenia Natalii Tużnik, zorganizowany przy współpracy stowarzyszenia z p. Marylą Filó.
- * W dniu 11 stycznia w Domu Polskim w Budapeszcie odbyło się wspólne polonijne kołędowanie.
- * W dniu 17 stycznia w Budapeszcie odbyło się Forum Polonii.
- * W dniu 18 stycznia Stowarzyszenie Katolików Polskich p.w. św. Wojciecha w Domu Polskim w Budapeszcie zorganizowało otwarcie wystawy akwareli Tadeusza Kurka o św. Janie Pawle II.
- * W dniu 30 stycznia w Dömsöd w Domu Dziecka Kisherceg otwarta została wystawa fotograficzna przygotowana przez Muzeum Węgierskiej Polonii w Budapeszcie na podstawie albumów „Pamięć I i Pamięć II” w oprac. Grzegorza Łubczyka i Krzysztofa Duckiego. Tytuł wystawy: „Polscy uchodźcy na Węgrzech w czasie II wojny światowej”. Do tego czasu wystawę tę można było obejrzeć w siedzibie tego Muzeum w Budapeszcie.
- * W dniu 31 stycznia w PSK im. J.Bema na Węgrzech odbył się bal karnawałowy dla dzieci.

CO BĘDZIE?

- * W dniu 1 marca o godz. 10.30 w budapeszteńskim Kościele Polskim odbędzie się msza z udziałem dzieci.
- * W dniach 5, 12, 19, 26 marca (każdy czwartek) w siedzibie SNP IV dzielnicy Budapesztu od godz. 18.00 odbędą się spotkania tamtejszej Polonii i jej węgierskich przyjaciół.
- * W dniu 7 marca w PSK im. J. Bema organizowane jest spotkanie z okazji Dnia Kobiet.
- * W dniu 8 marca w Dniu Kobiet o godz. 11.30 w budapeszteńskim Domu Polskim rozpocznie się prezentacja regionu Szczawnicy. W programie: prelekcja o Pieninach, koncert kapeli „Białopocanie”, wystawa malarstwa i rzeźby Anny Madej, degustacja potraw regionalnych.
- * W dniu 13 marca o godz. 17.00 w Kościele Polskim w Budapeszcie rozpocznie się nabożeństwo fatimskie.
- * W dniach od 13 – 15 marca w Kościele Polskim w Budapeszcie odbywały się będą Rekolekcje Wielkopostne.
- * W dniu 14 marca o godz. 11.00 PSK im. J.Bema organizuje tradycyjne spotkanie przy pomniku Generała Bema w Budapeszcie w dniu jego urodzin.
- * W dniu 14 marca o godz. 15.00 SNP XII dzielnicy Budapesztu (Hegyvidék) zaprasza na uroczyste składanie wieńców przy pomniku Jánosa Esterházyego w Gesztenyészert.
- * W dniu 14 marca o godz. 12.30 Stołeczny Samorząd Polski organizuje uroczystość składania wieńców przy tablicy pamiątkowej gen. J.Bema, znajdującej się na ścianie budynku, w którym obecnie mieści się siedziba SSP (Budapeszt V dzielnica, ul. Akadémia 1).
- * W dniu 18 marca SNP IV dzielnicy Budapesztu (Üjpest) o godz. 15.00 zaprasza do swojej siedziby na tradycyjną polskojęzyczną mszę świętą.
- * W dniu 19 marca o godz. 14.00 SNP w sali parady ratusza miasta Nyíregyháza w ramach obchodów Dnia Polsko-Węgierskiej Przyjaźni organizuje wystawę plakatu polskiego pochodzącego z Rzeszowa, miasta partnerskiego Nyíregyháza, a także wieczór literacki z udziałem Konrada Sutarskiego.
- * W dniu 19 marca o godz. 17.00 SNP w Nyíregyháza w ramach obchodów Dnia Polsko-Węgierskiej Przyjaźni organizuje uroczystość składania wieńców przy tablicy upamiętniającej przybycie na Węgry polskich uchodźców wojennych, a następnie o godz. 17.00 w tamtejszej Szkole Muzycznej odbędzie się wieczór galowy, w którym gościnnie m.in. wystąpi młodzież ze szkoły muzycznej w Rzeszowie oraz Chór Dalárda z Nyíregyháza. Całość zakończy okolicznościowe przyjęcie.
- * W dniu 21 marca w Katowicach odbędzie się centralne międzynarodowe obchody Dnia Polsko-Węgierskiej Przyjaźni.
- * W dniu 23 marca Stołeczny Samorząd Polski organizuje otwarcie wystawy „Polscy uchodźcy na Węgrzech w czasie II wojny światowej” w Katedrze Filologii Polskiej ELTE (Budapeszt VIII dzielnica al. Muzeum 4 „D” – I p.)
- * W dniu 29 marca Oddział PSK im. J.Bema w Tata o godz. 10.00 w tamtejszym kościele pw. św. Krzyża organizuje uroczystość poświęconą pamięci św. Jana Pawła II. Rok 2015 Sejm RP ustanowił Rokiem Jana Pawła II. Po uroczystości w kościele przewidziane jest polonijne przedwiekanocne spotkanie w Domu Parafialnym.
- * W dniu 29 marca o godz. 10.30 rozpocznie się msza święta z obrzędami Niedzieli Palmowej.

MI VOLT?

- Január 4-én lengyel írók részvételével író-olvasó találkozóra került sor a budapesti Lengyel Házban, egyúttal bemutatták a Tomiczek című kötetet is.
- Január 10-én újévi koncertet adott a lengyel származású fiatal budapesti énekesnő, Natalia Tużnik a Bem J. LKE székéjében (az Egyesület és Filó Maryla együttműködésének köszönhetően).
- Január 11-én közös polóniai kolenalást tartottak a budapesti Lengyel Házban.
- Január 17-én polóniai fórumot rendeztek az OLÓ budapesti székházában.
- Január 18-án megnyílt Tadeusz Kurek II. János Pál pápa témájú akvarell vándorkiállítása a budapesti Lengyel Házban (a Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesületének szervezésében).
- Január 30-án a dömsödi Kisherceg Óvodában megnyílt a budapesti Magyarországi Lengyeliség Múzeuma által rendezett fotókiállítás, amely a Gregor Łubczyk és Krzysztof Ducki feldolgozásában készült két album – a Pamięć I és Pamięć II – alapján készült. A kiállítás címe: Lengyel menekültek Magyarországon a II. világháború idején. Ezt megelőzően a Múzeum budapesti székházában lehetett megtekinteni a kiállítást.
- Január 31-én farsangi mulatságot rendeztek a gyermekek számára a magyarországi Bem J. LKE-ben.

MI LESZ?

- Március 1-jén 10.30-kor gyermekmise lesz a budapesti Lengyel Templomban.
- Március 5-én, 12-én, 19-én és 26-án (minden csütörtökön) 18 órai kezdettel a helybéli polónia és magyar barátaik találkozója kerül sor a Budapest IV. kerületi LNÖ székházában.
- Március 7-én a Bem J. LKE naponi találkozót szervez.
- Március 8-án, napon 11 óra 30 perckor kezdődik a lengyelországi Szczawnica régió bemutatkozása a budapesti Lengyel Házban. A programban: ismeretterjesztő előadás a Pieniny hegységről; a Białopocanie népzenei együttes koncertje; Anna Madej festmény- és szoborkiállítása; helyi ételkülönlegességek kóstolása.
- Március 13-án 17 órakor fatimai ájtatosság lesz a budapesti Lengyel Templomban.
- Március 13-a és 15-e között nagybőjtői lelkigyakorlat lesz a budapesti Lengyel Templomban.
- Március 14-én – Bem tábornok születésnapján – a Bem J. LKE 11 órakor

tartja hagyományos megemlékezését a tábornok budapesti szobránál.

- Március 14-én 15.00-kor a Budapest XII. kerületi (Hegyvidék) LNÖ szervezésében koszorúzásra kerül sor gróf Esterházy János szobránál a Gesztenyészertben.
- Március 14-én 12.30-kor a Fővárosi Lengyel Önkormányzat által szervezett koszorúzási ünnepség kezdődik a jelenleg az FLÖ székhelyének is helyet adó épületnél (Budapest V. ker. Akadémia u. 1.). Bem tábornok falon elhelyezett emléktáblájánál.
- Március 18-án a Budapest IV. kerületi (Újpesti) LNÖ szeretettel várja a résztvevőket a székházában hagyományosan tartandó lengyel nyelvű szentmisére, amely 15 órakor kezdődik.
- Március 19-én 14 órai kezdettel rendezik meg a ki mit tud Lengyelországról vetélkedő döntőjét a nyíregyházi városháza dísztermében, amelyet a helyi LNÖ szervez a megyei iskolák tanulói számára a lengyel-magyar barátság napja alkalmából.
- Március 19-én a nyíregyházi LNÖ plakátkiállítást és irodalmi estet szervez a lengyel-magyar barátság napja alkalmából. A 17 órakor kezdődő rendezvényen a Nyíregyháza testvérvárosból, Rzeszówból származó lengyel plakátkiállítás megnyitója lesz, illetve az irodalmi esten Sutarski Konrádot látják vendégül.
- Március 19-én a nyíregyházi LNÖ 14 órai kezdettel koszorúzási ünnepséget tart a lengyel-magyar barátság napja alkalmából, melynek helyszíne a lengyel háborús menekültek Magyarországra érkezésének emléket állító táblánál lesz. Ezt követően a helybéli zeneiskolában 17 órai kezdettel gálaestre kerül sor többek között a rzeszówi zeneiskola növendékei, illetve a nyíregyházi Dalárda kórus részvételével. Az est ünnepi fogadással fejeződik be.
- Március 21-én – nemzetközi részvétellel – Katowicében lesz a lengyel-magyar barátság napjának központi ünnepsége.
- Március 23-án nyílik meg a Fővárosi Lengyel Önkormányzat által szervezett kiállítás az ELTE Lengyel Filológiai Tanszékén (Budapest, VIII. ker. Muzeum krt. 4. D ép. 1. em.) Lengyel menekültek Magyarországon a II. világháború idején címmel.
- Március 29-én a Bem J. LKE tatai részlege 10 órai kezdettel II. János Pál pápa emlékére szervez ünnepséget a helyi Szent Kereszt-templomban. A 2015-ös évet a Lengyel Köztársaság Szejmje II. János Pál pápa évének nyilvánította. A templomi ünnepséget követően a plébánián a húsvéti készülődés jegyében polóniai találkozót lesz.
- Március 29-én 10.30-kor kezdődik a virágvasárnapi szertartásrend szerinti szentmise.

Uwaga: Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za zmiany dokonywane w w/w programach.

(b.)

Stefan Batory i Rzeczpospolita

Polskę i Węgry od tysiąca lat wiąże przyjaźń, znane jest przysłowie: „Polak Węgier dwa bratanki i do szabli, i do szklanki”. Ta przyjaźń powstała między innymi w wyniku szerokich kontaktów między obydwojema krajami. W dawnych wiekach były to przede wszystkim kontakty dynastyczne, ale też między polską i węgierską szlachtą albo między kupcami. I tak na przykład kupcy krakowscy prowadzili handel z kupcami miast północno-węgierskich. Przedmiotem handlu była sól, miedź, cyna, ołów, srebro, złoto, wyroby złotnicze, skóry, sukno, wino. Z Polski wywożono na Węgry przede wszystkim sól, ołów i sukno. Z Węgier docierały do Polski szlachetne metale (srebro, złoto), miedź, a z czasem – szczególnie w czasach panowania Stefana Batorego – jednym z głównych produktów eksportowanych do Polski, stało się wino, słynny węgryń, bez którego polski szlachcic nie mógł się obejść, które wyparło nawet tak bardzo lubiany przez polską szlachtę miód, i o którym wspominają w swoich wierszach poeci staropolscy. Często były także kontakty właśnie między pisarzami tego okresu.

W XVI wieku szczególnie dużo wybitnych Węgrów przebywało w Polsce, niektórzy osiedlili się na zawsze – dla nich Polska stała się drugą ojczyzną. Wiele węgierskich studentów studiowało na Akademii Krakowskiej, a wielu z nich stało się wybitnymi pisarzami i propagatorami kultury renesansowej na Węgrzech. Wiek XV i XVI to właśnie okres szczególnie częstych kontaktów polsko – węgierskich. Były to też wieki wojen. Na Węgrzech słynny król Maciej Korwin powiększa wówczas królestwo węgierskie o ogromne obszary, zajmując Czechy, Śląsk – gdzie doszedł do Wrocławia (węg. Boroszló), oraz Wiedeń, przesuwając dzięki swym podbojom granice Węgier aż do Adriatyku. Czasy Macieja Korwina to najświetniejszy okres w historii Węgier, a także w rozwoju kultury tego kraju. W Polsce zwycięskie wojny przynoszące jej świetność i wielkość prowadził król, pochodzenia węgierskiego, Stefan Batory, jeden z najwybitniejszych władców Rzeczypospolitej.

Stefan Batory (Báthory István) urodził się 27 września 1533 roku w Szilágyosmály w Siedmiogrodzie, a zmarł 12 grudnia 1586 roku w Grodnie. Od 1571 r. był księciem Siedmiogrodu, a w 1576 r. został wybrany na króla Polski. W ten sposób powstała trzecia w historii unia polsko-węgierska, a raczej polsko-siedmiogrodzka, chociaż Batory rządy w Siedmiogrodzie powierzył swojemu bratu, a sam zajął się sprawami polskimi. Dla niego też Rzeczpospolita stała się drugą ojczyzną. Czasy Stefana Batorego miały duże znaczenie dla „wymiany kulturalnej” – tym razem kultura węgierska odniosła niemały wpływ na kulturę naszych południowych sąsiadów.

Razem ze Stefanem Batorem do Polski dotarły przejawy kultury węgierskiej, zwyczaje, ubiory, a nawet i słownictwo. Król na węgierski wzór zorganizował polskie siły zbrojne. Otaczał się Węgrami, miał wokół siebie służbę węgierską, a także doradców z własnego kraju. W jego otoczeniu znajdujemy takie nazwiska, jak: Kasper Békés (Bekes, Békés Gáspár, nazwisko jego spolszczono na Bekiesza), który brał udział wraz ze swoimi krewnymi w wyprawach wojennych do Gdańska, Połocka i pod Bieczynę; Ferenc Wesselényi i inni. Na krakowskim dworze Batorego znalazł się również największy poeta węgierskiego renesansu, Bálint Balassi. Dwór Batorego popularyzował kulturę węgierską. Pojawiła się moda na węgierszczyznę: sam król nosił i propagował stroje, a także zwyczaje swojego kraju. „Batorówka” – szabla o charakterze orientalnym zastąpiła dotychczas używany miecz. Powszechnym strojem szlachty stał się węgierski kontusz i żupan. Na balach tańczono między innymi „hajducki” taniec węgierski, z którego być może wywodzi się podhalański taniec zbójnicki. Nie mówiąc o muzyce górali podhalańskich, której rytmika przypomina rytmikę ludowej muzyki węgierskiej. Liczne ślady

kultury węgierskiej czasów Batorego odnajdujemy także w języku polskim. Dość duża ilość wyrazów zapożyczonych z języka węgierskiego i utrwalonych w języku polskim do dzisiaj świadczy o intensywności kontaktów polsko-węgierskich tego okresu i o znaczącym oddziaływaniu kultury węgierskiej. Oto kilka przykładów zapożyczeń węgierskich: orszak, hejnał, giermek, czeladź, hajduk, czata, szereg, szyszak, czako, kołpak, dolman (dołoman), kontusz itd.

Stefan Batory, który z wielkim zaangażowaniem kierował powierzonym mu krajem, znał dobrze sprawy swojej ojczyzny i przestrzegał Polaków przed podobnym losem: „Wskutek niezgody i niegodziwości ludzkiej zginęło już wiele krajów. Oto, powiadam, przykładem moja ojczyzna, sąsiednie Węgry, które były bogate i kwitnące, miały zarówno dużo wojska i wolności, a jednak popadły w niewolę, ponieważ ludzie troszczyli się tam o swe własne korzyści, a nie o interes państwa”. Dobrze musiał znać swoich bratanków Polaków, kiedy podobnie jak wybitni pisarze, poeci polskiego renesansu wytykał wady narodowi polskiemu, np. jak Piotr Skarga, który w Kazaniach sejmowych zarzucał Polakom prywatę, nawoływał o opamiętanie i ratunek dla „tonącego okrętu”. Inne słowa Batorego

również wskazują na dobrą znajomość obywateli nowej ojczyzny: „Polacy, mimo męstwa, naród płochy, wytrwałości nie ma, zabawę woli niż pracę”. Te same zarzuty znajdujemy między innymi w wierszach Jana Kochanowskiego.

A wracając do słów Batorego o przyczynach upadku Węgier i o losie Węgrów przytoczmy także słowa nieznanego autora polskiego, który w swojej „Pieśni o Węgrach” pochodzącej z około 1560 roku przedstawił Polakom tragiczny los niegdyś potężnych Węgier, wskazując, że dawniej dumni ze swojego bogactwa Węgrzy potracili majątki, rodziny, a co więcej – wolność. A śpiewano tę pieśń być może ku przestrodze:

Pieśń o Węgrach

Mieć bogaci Węgrowie
złota dosyć w pogotowie,
którzy swój stan pyszno wiedli,
już dziś w niewolej usiedli.

Uciśnieni z każdej strony,
pobrano im dziatki, żony,
potracili swe (i swe) i mienie,
wpadli w okrutne więzienie.

Wszyscy tam osierocieli,
już nie mają przyjacieli,
już mąż nie ogląda żony,
zawieziona w cudze strony.

W Polsce dwory królewskie (Zygmunta Starego, Zygmunta Augusta, Stefana Batorego) w okresie renesansu otwarte były dla kultury, sztuki i literatury, a królowie chętnie wspomagali artystów. Obok nich największym mecenasem był na pewno kanclerz Jan Zamoyski, z którym węgierskiego króla łączyła dawna znajomość i wspólne plany.

Stefan Batory i Jan Zamoyski rozpoczęli wspólną działalność już w Padwie, gdzie obaj pobierali nauki, zanim jeszcze Batory zajął tron Polski. Batory zamierzał założyć w Rzymie wspólne kolegium dla Węgrów i Polaków. Zamiarów stworzenia nowej humanistycznej placówki naukowej nie porzucił zresztą nawet będąc już królem Polski. Wraz z poznanym już we Włoszech Zamoyskim planował założenie w Krakowie Collegium Regium, które miało być utrzymywane przez króla. Zamoyski chciał sprowadzić tu wybitnych naukowców włoskich z Padwy. Niestety planów tych nie udało się zrealizować. W końcu kanclerz Zamoyski założył Akademię w Zamościu (1594), do której prawdopodobnie docierali i Węgrzy, a Batory doprowadził do przekształcenia kolegium jezuickiego w Wilnie w Akademię Wileńską.

Polska za czasów Stefana Batorego stała się sceną zażyłych kontaktów między Polakami i Węgrami. Poza wieloma Węgrami, którzy towarzyszyli księciu Siedmiogrodu do Polski, znaleźli się tu także ludzie pióra, wybitni humaniści kancelarii króla, którzy wspomagali przepływ kultury i zwyczajów krakowskiego dworu królewskiego do Siedmiogrodu. Należeli do nich: historiograf Pál Gyulai (zm. 1592) oraz pisarze polityczni – Farkas Kvasóczy (ok. 1540-1594) i Márton Berzeviczy (1533-1596). Stefan Batory niezmiennie doceniał znaczenie historiografii, zdawał sobie sprawę z politycznych funkcji dzieł historiograficznych i dlatego starał się otoczyć wykształconymi humanistami, politykami i pisarzami, do których zaliczyć można obydwu wymienionych pisarzy. Poza nimi znalazł się na krakowskim dworze Batorego także wybitny włoski historiograf Gian Michele Bruto. Gyulai, wybitny i wszechstronny humanista, był sekretarzem siemogrodzkiej kancelarii Batorego w Krakowie. Kancelarią kierował słynny orator węgierski, Berzeviczy. Najwybitniejszym mówcą tego kręgu był Farkas Kvasóczy, wykształcony w Padwie humanista. Spośród wielu jego wspaniałych mów należy wspomnieć tę, którą wygłosił w 1575 roku w Warszawie, na sejmie konwokacyjnym, a która przyczyniła się do przekonania polskiej szlachty, że odpowiednią osobą na tron Polski będzie Stefan Batory.

Batory świadomy był tego, że dzieła historyczne zapewnią pamięć ludziom i zdarzeniom i dlatego właśnie otoczył się wieloma historykami, przybyłymi również z zagranicy. Jednym z najwybitniejszych historyków związanych z Batorym był Niemiec, wykształcony w Padwie, Reinhold Heidenstein (1553-1620). Jego najważniejsze dzieło *Rerum Polonicarum ab excessu Sigismundi Augusti libri XII* (Dziejów Polski od śmierci Zygmunta Augusta ksiąg XII) wydane zostało dopiero w 1672 roku we Frankfurcie. Natomiast wcześniejsze części ukazały się w 1584 roku w Krakowie oraz w 1588 roku w Bazylei pt. *De bello Moscovitico commentariorum libri sex* (Pamiętników o wojnie moskiewskiej ksiąg sześć).

Dużo dzieł, w tym wiele prac historiograficznych, powstało na zamówienie Stefana Batorego, historiografowie towarzyszyli mu nawet w wyprawach wojennych. Okres panowania Stefana Batorego – okres zwycięskich wojen i organizowania silnego państwa – sprzyjał dziejopisarstwu opisującemu czasy współczesne. Jednym z historyków, zajmujących się współczesnością był Świętosław Skolimowski (1549-1598), działacz reformacyjny, blisko związany z Batorym. Jest on autorem dzieła *Interregni Poloniae libri VIII* (Bezkrólewia w Polsce ksiąg ośmioro), które opisuje dzieje okresu bezkrólewia po śmierci Zygmunta Augusta i ucieczce Henryka Walezego. Stanowią

cenne źródło historyczne.

Dla związków polsko-węgierskich na terenie kultury ważny jest też fakt, że w czasie panowania Batorego pojawił się w Polsce kilkakrotnie Bálint Balassi (1554-1594), największy poeta węgierskiego renesansu, poeta, który stworzył węgierskojęzyczną poezję wysokiej klasy. Jego kontakty z polską kulturą były różnorakie i wielostronne.

O wybitnych wodzach i królach chętnie pisze się utwory literackie. Falę wierszy wywołały czyny wojenne Macieja Korwina i Stefana Batorego. Z Batorym związana jest bardzo duża ilość utworów, które wyszły także spod pióra największych poetów, takich jak Jan Kochanowski czy Mikołaj Sep Szarzyński, który na przykład w Pieśni VII, tak wychwala dzielność i wielkość węgierskiego króla, któremu wielkości nadała nie tylko korona, a sama jego natura:

Ale szczęście przeżrane iż ma każda strona,

Tu Cię Bóg wniósł, gdzie jeszcze nie próżna obrona

Dzielność twoja być może, Królu niezmierzony,

Królu i z twej natury, nie tylko z korony!

Inny poeta, Jan Kmita, jest autorem utworu *Spitamegeranomachia*. Jest to poemat aluzyjno-satyryczny, w którym poeta w żartobliwy sposób porównuje walkę Pigmejów i żurawi do rzeczywistych wojen, po czym przypomina czasy świetnego króla, Stefana Batorego:

Takąśmy my czujnością Moskwę pustoszyli,

Zamki brali, derewnie ogniem popalili,

Skąd Batory wielką czią i sławą wznowiony

I między Bolesławy wielkie położony.

Panowanie Stefana Batorego zamyka okres częstych i intensywnych kontaktów polsko-węgierskich. Jednocześnie koniec XVI wieku to także koniec epoki renesansu i w Polsce, i na Węgrzech. Po śmierci Stefana Batorego kontakty polityczne i kulturalne między Polską a Węgrami rozluźniły się. Dopiero w drugiej połowie XVII wieku zostały ponowione w związku z walkami Jana III Sobieskiego przeciw Turkom, oswobodzeniem Esztergomu, a kolejnym etapem stał się czas Franciszka II Rakiego i jego związki z Polską.

Dorota Várnai

Báthory és a Köztársaság

Lengyelországot és Magyarországot ezer éves barátság köti össze, amely a két ország közötti széles dinasztikus, kulturális és kereskedelmi kapcsolatrendszerrel összefüggésben jött létre. A XV. és XVI. században különösen megsűrűsödtek az érintkezések. Báthory István éppen ebben a korszakban élt. 1571-től lett Erdély fejedelme, 1576-ban választották lengyel királlyá. Uralkodásával a harmadik lengyel-magyar unio jött létre a történelem folyamán.

Báthory uralkodása idején a magyar kultúra jelentős befolyást kezdett gyakorolni északi szomszédaira. Magyar szokások jelentek meg lengyel földön, magyar szavak tűntek föl a lengyel szókincsben. A király magyar módra szervezte át a lengyel haderőt, magyar udvartartással és magyar tanácsadókkal vette körbe magát.

A reneszánsz korban a lengyel királyi udvarok – köztük Báthory udvara – nyitottak voltak a kultúrára, a művészetekre, az irodalomra és szívesen támogatták a művészeket. Báthory nagyra értékelte a történetírás jelentőségét és politikai vonatkozásait, ennek okán pedig jól képzett humanista politikus-írókkal igyekezett körbevenni magát a királyi kancellárián. Többek között így került oda a történetíró Gyulai Pál, a politikai közíró Kovasóczy Farkas illetve Berzeviczy Márton.

Báthory jól ismerte magyar hazája ügyeit, és óvta a lengyeleket a torzsalkodás és a széthúzás miatt bekövetkező sorscsapások előidézésétől. Jól kellett ismerje lengyel barátait, hiszen a kiváló lengyel reneszánsz írók által ostromozott gyengeségektől óvta ő is a nemzetet.

Báthory halálát követően a lengyel-magyar kapcsolatok jelentősen meggyengültek (és a reneszánsz korszak is lezárult mind Lengyelországban, mind Magyarországon). III. Sobieski János koráig – a török elleni közös küzdelmekig és Esztergom általa történt felszabadításáig – kellett várni, hogy újból erőre kapjanak. A következő fellendülés pedig II. Rákóczi Ferenc idején következett be a fejedlem lengyel kapcsolatai révén.

JESZCZE O BALU POLSKIM 2015....

Na Facebooku na profilu Krzysztofa (Chomika) Kiełpińskiego można znaleźć następujące słowa:

"Pytali mnie ludzie, co ja w tym Budapeszcie? Ano ja na BALU POLSKIM na zaproszenie Ogólnokrajowego Samorządu Polski na Węgrzech - Országos Lengyel Önkormányzat Polaków i Węgrów swoją sztuką bawiłem, a potem sam nóżką czy ręką ruszyłem:D

Jeszcze raz dziękuję za KRÓLEWSKIE PRZYJĘCIE!!!! :

- Przewodniczącej Samorządu - dr Ewie Rónayné Słabej
- Pani Agnieszce Garai-Rubin za mega zawodową organizację
- Pani Bożenie Bogdańskiej-Szadai - Redaktor programów polskich w MTVA za rozmowy i super sprawną relizację
- zespołowi Kwarta Czyste'y za użyczenie gitary i akustyka Emotikon wink
- Panu Adamowi Berkowiczowi za profesjonalne prowadzenie balu i jeszcze bardziej profesjonalne budzenie dnia następnego;-)

Gorąco pozdrawiam węgierską Polonię!!!!"

Krzysztof (Chomik) Kiełpiński

Najpiękniejszy dar

21 lutego obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Języka Ojczyстого, ustanowiony przez UNESCO w 1999 roku. Właśnie język odróżnia nas od zwierząt, które oczywiście potrafią komunikować się między sobą, ale nie potrafią przekazywać doświadczeń między pokoleniami, nie tworzą tym samym kultury i nie utożsamiają się w takim stopniu jak ludzie ze swoim gatunkiem.

Opanowanie języka ojczystego wydaje się tak proste jak oddychanie, mówienie wydaje się tak naturalne, jak spanie czy jedzenie. Jest to jednak jeden z najpiękniejszych prezentów, który mogą dać nam ludzie, wśród których żyjemy. Prezent to najpiękniejszy, bo nieuświadomiony, ale czyniący z nas ludzi.

Językoznawca i psycholog Eric Lennenberg twierdził, że dzieci potrafią przyswoić język mniej więcej do zakończenia okresu dojrzewania, a jeśli nie przebywają w tym czasie wśród ludzi, bezpowrotnie tracą możliwość „stania się w pełni człowiekiem”. Są to przypadki znane w historii – przypadki tzw. dzikich dzieci – dzieci wyrastających w izolacji, bądź wychowywanych przez zwierzęta. Kaspar Hauser, Victor z Aveyron, amerykańska Genie, albo ich literackie emanacje – Romulus i Remus czy Mowgli z „Księgi dżungli” Kiplinga. Dzieci, które pozbawione były możliwości nauczania się mowy, są na zawsze okaleczone.

Język jest wartością ponadnarodową, jest wartością ogólnoludzką, jest wartością samą w sobie, ale jest też jednocześnie wykładnikiem tożsamości. Rozmawiajmy więc jak najwięcej z naszymi polonijnymi dziećmi, nazywajmy świat, wprowadzajmy je w labirynt pojęć, czytamy, grajmy w najróżniejsze gry, śpiewajmy piosenki, uczmy wierszyków, liczymy przydrożne drzewa, jednym słowem nie bójmy się dwujęzyczności. W tych małych głowach naprawdę jest miejsce na dwa języki. Dajmy dzieciom na drogę życia, ten najpiękniejszy dar, dar języka ojczystego.

Agnieszka Janiec-Nyitrai

a LEGSZEBB AJÁNDÉK

Február 21-ét az anyanyelv nemzetközi napjának nyilvánította az UNESCO 1999-ben. A nyelv az, ami megkülönböztet minket az állatoktól, amik ugyan tudnak kommunikálni egymással, de nem képesek átadni a tapasztalataikat nemzedékről nemzedékre, nem hoznak létre kultúrákat, nem azonosulnak úgy a saját fajukkal, mint az ember.

Az anyanyelv elsajátítása olyan egyszerűnek látszik, mint a levegővétel, a beszédképesség olyan természetesnek tűnik, mint az evés vagy az alvás. Mégis a legszebb ajándékok egyike, amit a minket körülvevő emberek adtak nekünk. A legszebb ajándék,

mert bár ez nem tudatosult bennünk, de emberré tett minket.

A nyelvész és pszichológus Eric Lennenberg feltárta, hogy a gyerekek a nyelvet körülbelül az érési korszakuk végéig képesek elsajátítani, és ha eközben nem tartózkodnak emberek között, visszafordíthatatlanul elveszítik a „teljes mértékben emberré válás” lehetőségét. Ismertek erre példák a történelemből, az úgynevezett vad gyermekek esetei: elszigeteltségben felnövő vagy állatok által felnevelt gyermekek. Kaspar Hauser, Aveyroni Viktor, az amerikai Genie, illetve irodalmi alakok: Romulus és Remus, illetve Maugli – Kipling Dzsungel könyvéből. A gyerekek, akiket körülményeik megfosztottak a beszéd elsajátításának lehetőségétől, mindörökre sérültek maradnak.

A nyelv az emberiség nemzetek fölött álló általános értéke. Önmagában véve is érték, egyúttal azonban az emberi önazonosság kifejezésének legfontosabb eszköze. Beszélgessünk tehát minél többet lengyel gyermekeinkkel, nevezzük nevén a világ dolgait, vezessük be őket a fogalmak útvesztőibe, olvassunk számukra, játsszunk velük különféle játékokat, énekeljünk énekeket, tanítsunk verseket, számoljuk az út menti fákat. Egyszerűen ne féljünk a kétnyelvűségtől. Ezekben a kicsiny buksikban tényleg elegendő hely van két nyelv számára. Adjuk gyermekeinknek útravalóul a legszebb ajándékot, az anyanyelv adományát!

Janiec-Nyitrai Agnieszka

MIESIĘCZNIK WĘGIERSKIEJ POLONII
A MAGYARORSZÁGI LENGYELEK HAVILAPJA

Pismo Ogólnokrajowego
Samorządu Polskiego
z kwartalnym
dodatkiem GŁOS POLONII

Az Országos Lengyel
Önkormányzat lapja
a GŁOS POLONII
negyedévi mellékletével

polonia węgierska

Odpowiedzialny wydawca
Felélős kiadó
az Országos Lengyel
Önkormányzat Hivatala

Redaktor naczelny
Főszerkesztő
dr Agnieszka Janiec-Nyitrai

Polski redaktor językowy
Lengyel nyelvi szerkesztő
dr Dorota Várnai

Węgierski redaktor językowy
Magyar nyelvi szerkesztő
Márta Alexandra Karaba

Redaktor graficzny
Grafikai szerkesztő
V4 Consulting Kft.

Tłumaczenie
Fordítás
Sutarski Szabolcs

Redakcja
Szerkesztőség
1102 Budapest, Állomás u. 10.
Telefon: +36 1 2613479
e-mail: polweg@polonia.hu

Drukarnia Nyomda

SZINKRON DIGITAL

Edycja online *Online kiadás*
<http://polonia.hu/dokumentumok/poloniawegierska/pw230.pdf>

Na okładce wykorzystano fragmenty obrazu J. W. Baura "Polacy i Węgrzy"

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech Országos Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2611798 olko@polonia.hu

Stoleczny Samorząd Polski na Węgrzech Fővárosi Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat
1054 Budapest, Akadémia u. 1-3
tel.: +36 1 3321979 flko@t-online.hu

Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy Lengyel Közművelődési Központ
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2611798 olko@polonia.hu

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech Magyarországi „Bem József” Lengyel Kulturális Egyesület
1051 Budapest, Nádor u. 34. II. p.
tel.: +36 1 3110216 www.bem.hu bem@bem.hu

Stow. Polskich Katolików na Węgrzech pw. św. Wojciecha
Dom Polski
Magyarországi Lengyel Katolikusok Szt. Adalbert Egyesülete
1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 2626908 adalbert@enternet.hu

Szkoła Polska na Węgrzech Lengyel Nyelvoktatói Nemzetiségi Iskola
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2612748 szkolpol@polonia.hu

Szkolny Punkt Konsultacyjny – Szkoła Polska przy Ambasadzie RP A Lengyel Nagykövetség mellett működő Lengyel Iskola
1025 Budapest, Törökvész út 15.
tel.: +36 1 3268306
tel.: +36 70 7013847 polish_school@gazeta.pl

Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii Magyarországi Lengyelség Múzeuma és Levéltára
1102 Budapest, Állomás u. 10.
tel.: +36 1 2608023 muzeum@polonia.hu

Polska Parafia Personalna na Węgrzech Lengyel Perszonális Plébánia
1103 Budapest, Óhegy u. 11.
tel.: +36 1 4318414 www.parafiabudapest.republika.pl plebaniapl@onet.eu

Ambasada Polska w Budapeszcie Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége
1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: +36 1 4138200 www.budapest.msz.gov.p budapest.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Kereskedelemfejlesztési és Beruházás Ösztönzési Osztály
tel.: 1 251 46 77 www.budapest.trade.gov.pl budapest@trade.gov.

Referat Konsularny Ambasady RP A Lengyel Köztársaság Nagykövetsége Konzuli osztálya
1068 Budapest, Városligeti fasor 16.
tel.: + 36 1 413 8208 budapest.amb.wk@msz.gov.pl

Instytut Polski w Budapeszcie Lengyel Intézet
1065 Budapest, Nagymező u. 15.
tel.: +36 1 3115856 www.polinst.hu info@polinst.hu biblioteka@polinst.hu

Ogólnokrajowa Biblioteka Języków Obcych Országos Idegennyelvű Könyvtár
1056 Budapest, Molnár u. 11.
tel.: +36 1 3183688 www.opac.oik.hu kolcsonzo@oik.hu

Redakcja kwartalnika „Głos Polonii” „Głos Polonii” szerkesztősége
1051 Budapest, Nádor utca 34. glospolonii@bem.hu

Program radiowy w języku polskim: „Magazyn Polski” - emisja w soboty, godz. 13.30
MR4 (fale średnie 873 kHz) i ze strony: <http://www.mediaklikk.hu/musor/lengyel-nemzetisegi-musor/>
Redakcja Polska „Magyar Rádió” z Rt. 1800 Budapest, Brody S. u. 3-5.

Polonijna strona internetowa: www.polonia.hu

PRENUMERATA - TYLKO 250 FORINTÓW ZA JEDEN NUMER!!!

Roczna prenumerata miesięcznika „Polonia Węgierska” (12 numerów) i jego kwartalnego dodatku „Głos Polonii” (4 numery) na rok 2015 wynosi dla prenumeratorów:

indywidualnych (po 1 egzemplarzu) – **4.000 forintów/rok**

zbiorowych (samorządów, po 5 egzemplarzy) – **20.000 forintów/rok.**

Sposoby płatności: przelew na konto.

Przyjmujemy również zamówienia na numery wcześniejsze - można je zgłaszać na analogicznych warunkach.

Redakcja z wdzięcznością przyjmuje także większe sumy wpłat prenumeraty od osób oraz instytucji i samorządów, jeżeli ich stan finansowy to umożliwia. Wsparcie finansowe prosimy przekazywać na konto K&H:10400157-00026536-00000004. W rubryce „Közlemény” prosimy wpisać „Lapkiadás támogatás” (wsparcie dla pisma).

ELŐFIZETÉS - CSAK 250 FORINT EGY SZÁMRA !!!

A „Polonia Węgierska” havilap éves előfizetése (12 szám) és negyedéves melléklete, a „Głos Polonii” (4 szám) 2015. évre:

egyéni előfizetőknek (egy példány) – **4.000 Ft/év;**

a közösségi előfizetőknek (önkormányzatok, 5 példányban) – **20.000 Ft/év**

Előfizetés módja: banki átutalás.

Vállaljuk a korábbi számokra vonatkozó rendelések teljesítését – azonos feltételek mellett.

A szerkesztőség hálasan elfogad nagyobb előfizetői összegeket is úgy magán-személyektől, mint intézményektől, ha ezt pénzügyi helyzetük lehetővé teszi. A szerkesztőségnek felajánlott pénzügyi támogatást a K&H bankban lévő számlára kérjük utalni: 10400157-00026536-00000004. A „Közlemény” rovatba kérjük beírni: „Lapkiadás támogatás”.

KALEJDOSKOP ŻYCIA POLONIJNEGO NA WĘGRZECH

DZIEŃ BABCI I DZIADKA W DOMU POLSKIM

Fot. B. Pal

DZIECIĘCY KARNAWAŁ W "BEMIE"

TRADYCYJNY BAL POLSKI

7 LUTEGO 2015

PRZYGOTOWANIA DO WSPÓLNEGO POLONEZA, NA ZDJ. M. IN.

E. RÓNAY, H. CSÚCS, R. KOWALSKI

PRZEWODNICZĄCA OSP E. RÓNAY I AMBASADOR
ROMAN KOWALSKI WITAJĄ
PRZYBYŁYCH GOŚCI

D. VÁRNAI, M. SOBOŁTYŃSKI

RODZINA PRISZLERÓW

WSPÓLNY POLONEZ

E. MODRZEJEWSKA I KONSUL A. KALINOWSKI